II

(Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kurių skelbti neprivaloma)

SPRENDIMAI

KOMISIJA

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2008 m. kovo 11 d.

dėl Italijos taikytos valstybės pagalbos C 15/07 (ex NN 20/07) dėl mokestinių lengvatų, skirtų tam tikroms restruktūrizuojamoms kredito įstaigoms

(pranešta dokumentu Nr. C(2008) 869)

(Tekstas autentiškas tik italų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

(2008/711/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal pirmiau nurodytus straipsnius [1] ir atsižvelgdama į šias pastabas,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

(1) 2003 m. gruodžio 24 d. Italijos parlamentas priėmė 2003 m. gruodžio 24 d. Įstatymą Nr. 350 (Įstatymas 350/2003) [2], kurio 2 straipsnio 26 dalyje buvo numatyta speciali mokesčių korekcijos schema, skirta tam tikrų kredito įstaigų, restruktūrizuotų ar atsiradusių restruktūrizavus pagal 1990 m. liepos 30 d. Įstatymą Nr. 218 dėl valstybinių kredito įstaigų privatizavimo Italijoje (Įstatymas Nr. 218/1990), turtui.

(2) Italijos valdžios institucijos nepranešė apie schemą Komisijai, kad valstybės pagalba galėtų būti peržiūrėta pagal EB sutarties 88 straipsnio 3 dalį. Vis dėlto Komisija pradėjo šios schemos preliminarų tyrimą.

(3) 2005 m. rugsėjo 26 d. rašte (D/57424) Komisija Italijos valdžios institucijų paprašė atsiųsti visą reikiamą informaciją, padėsiančią įvertinti schemos suderinamumą su teisės aktais dėl valstybės pagalbos ir jos teisėtumą, atsižvelgdama į EB sutarties 88 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą pareigą iš anksto pranešti apie bet kokį ketinimą suteikti valstybės pagalbą.

(4) 2005 m. lapkričio 29 d. rašte (A/39913) Italija suteikė prašytą informaciją.

(5) 2006 m. kovo 31 d. rašte Komisija Italijos paprašė papildomų patikslinimų, susijusių su galimu schemos prilyginimu valstybės pagalbai ir su jos suderinamumu su bendrąja rinka.

(6) 2006 m. gegužės 5 d. rašte (A/33466) Italija suteikė prašytą informaciją.

(7) 2006 m. liepos 3 d. Komisija susitiko su Italijos valdžios institucijomis aptarti nagrinėjamos mokesčių schemos veikimą ir pagrįstumą. Susitikime Komisija atsižvelgė į Italijos valdžios institucijų pateiktus paaiškinimus, nors ir išlaikė kai kurias abejones dėl šios schemos, susijusias su galimu jos prilyginimu valstybės pagalbai ir su jos suderinamumu su bendrąja rinka.

[1] OL C 154, 2007 7 7, p. 15.

[2] 2004 m. Italijos finansų įstatymas, 2003 m. gruodžio 27 d. Italijos Respublikos oficialusis leidinys Nr. 299.

(8) 2006 m. liepos 28 d. rašte (A/36106) Italijos valdžios institucijos perdavė 2006 m. liepos 3 d. susitikime Italijos pateiktos informacijos ir patikslinimų santrauką.

(9) 2007 m. gegužės 30 d. rašte (D/203295) Komisija informavo Italiją apie savo sprendimą pradėti EB sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą dėl pagalbos priemonės. Sprendime, paskelbtame *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ([3]), Komisija pakvietė suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas dėl oficialios tyrimo procedūros pradžios.

(10) 2007 m. liepos 5 d. rašte (A/35808) Italijos valdžios institucijos pateikė savo pastabas.

(11) Be to, Komisija gavo suinteresuotųjų šalių pastabas, visų pirma bankų grupės *Paribas*, į kurią įeina *Banca Nazionale del Lavoro*, ir bankų grupės *UniCredit*, į kurią įeina *Capitalia*, *Banca di Roma* ir *Banco di Sicilia*.

(12) Komisija informavo Italijos valdžios institucijas apie gautas trečiųjų šalių pastabas atitinkamai 2007 m. spalio 3 d. ir 2007 m. lapkričio 22 d. raštuose (D/53926 ir D/54681) ir paprašė Italiją savo ruožtu pateikti savo pastabas. 2007 m. lapkričio 5 d. ir 2007 m. gruodžio 21 d. raštuose (A/39031 ir A/40631) Italijos valdžios institucijos pranešė Komisijai, kad neturi kitų pastabų ir papildomų komentarų.

2. IŠSAMUS SCHEMOS APRAŠYMAS

2.1. Kapitalo prieaugio apmokestinimas

(13) Taikant Italijos mokesčių schemą, kaip ir beveik visas modernias mokesčių schemas, yra laikomasi tam tikrų pagrindinių principų, susijusių su įmonių mokesčiais: įmonių pajamų mokestis yra taikomas didžiajai daliai subjektų, turinčių juridinio asmens statusą (daugiausia prekybos įmonės), nors nuostatą dėl mokesčių skaidrumo, privalomą arba papildomą, galima taikyti ir tam tikriems subjektams, kurie neturi juridinio asmens statuso, taip pat kai kuriems ūkinių bendrovių tipams. Apmokestinamos bendrovės akcininkai yra atskirai nuo bendrovės, kurios akcijas valdo, apmokestinami subjektai ir iš esmės turi mokėti mokestį už kapitalo prieaugį bei dividendus priklausomai nuo turimo akcinio kapitalo, nors galima taikyti metodus, sušvelninančius su turima kapitalo dalimi susijusio dvigubo pajamų apmokestinimo pasekmes. Bendrovės kapitalo prieaugis taip pat yra apmokestinamas, kai yra gaunamas ir pripažįstamas mokesčių tikslais. Bendrovės palūkanų išlaidas iš esmės galima atskaityti, tačiau negalima atskaityti kapitalo sąnaudų, tai leidžia skolos turėtoją apmokestinti tik atskirai už gautas palūkanas (skolos turėtojo mokesčio tarifas), taikyti dvigubą bendrovės apmokestinimą ir bent iš principo akcininko dividendų apmokestinimą, priklausomai nuo turimos bendrovės kapitalo dalies.

(14) Akcininkui įsigijus bendrovės akcijų, bendrovės turto apmokestinimo pagrindas nepakeičiamas. Antra vertus, perdavus bendrovės turtą paprastai atsiranda kapitalo prieaugis arba nuostoliai, kurie yra apmokestinami, o mokestį moka perleidžianti įmonė. Kadangi turto perdavimo mokestis paprastai yra sumokamas iš karto, o perduoto turto vertės padidėjimo privalumai mokesčių atžvilgiu pajuntami tik bėgant laikui (periodiški nusidėvėjimai), apmokestinant įmonės turto perdavimą paprastai padidėja parduodančiosios įmonės ir perkančiosios įmonės bendras grynasis mokestis.

(15) Perduodant bendrovės turtą akcininkams, taip pat apmokestinamas kapitalo prieaugis, susijęs su perduotu turtu, ir atitinkamai padidėja akcininkų gauto turto apmokestinimo pagrindas, ypač jei akcininkai yra įmonės, kadangi turto vertės padidėjimo negalima registruoti, jei jo kapitalo prieaugis nėra pripažintas mokesčių tikslais.

2.2. Naujas turto įvertinimas ir bendro pobūdžio korekcija

(16) Naujas įmonės turto įvertinimas yra apskaitos operacija, kuria į įmonės balansą įrašyto ilgalaikio turto apskaitinė vertė pritaikoma prie dabartinės vertės (kadangi ilgalaikis turtas paprastai nusidėvi, bėgant laikui jo apskaitinė vertė mažėja, tačiau jo vertė rinkoje gali išlikti nepakitusi ar netgi viršyti likutinę apskaitinę vertę dėl jo vertės pripažinimo ilgalaikėje perspektyvoje). Kadangi įmonės turto apskaitinės vertės padidėjimas neturėtų būti registruojamas be pačios įmonės gauto kapitalo prieaugio pripažinimo taikant mokesčius, naujo įvertinimo metu gautas perviršis turi būti laikomas ilgalaikio turto, kuris gali nusidėvėti tokiomis pat sąlygomis kaip ir kitas turtas, vertės padidėjimu. Be to, ateityje pardavus šį turtą (iš naujo įvertintą) gautas pelnas bus mažesnis dėl mažesnio skirtumo tarp už pardavimą gauto atlygio ir turto apskaitinės vertės.

([3]) Žr. 1 išnašą.

(17) Nauji įvertinimai yra neeilinės apskaitos operacijos, kadangi balansas paprastai yra prižiūrimas remiantis tradiciniais atsargos kriterijais, o naujas įvertinimas yra grindžiamas prielaida (išskirtine), kad tam tikras turtas yra vertas daugiau nei už jį buvo mokėta ar nei jo likutinė vertė. Gali paaiškėti, kad ši prielaida yra klaidinga atsižvelgiant į ateities rinkos procesus. Be to, pagal naujai įvestus apskaitos principus (kalbama apie tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus – vadinamuosius TFAS principus), tapusius privalomais kai kurioms Italijos įmonėms, ypač bankams, turi būti vedama įmonių ilgalaikio turto tikrosios vertės apskaita, ypač finansinių priemonių atžvilgiu (susijęs kapitalo prieaugis ir nuostoliai, bet kokiu atveju, periodiškai registruojami metiniame balanse). Be to, vykdant įmonių restruktūrizaciją turtas yra skaičiuojamas dabartine verte (kuri paprastai yra didesnė už balanse įrašytą apskaitinę vertę), ir susiję vertės padidėjimai yra įtraukiami į apskaitą.

(18) Taikant įmonių pelno mokestį, naujas turto apskaitinės vertės įvertinimas yra iš esmės apmokestinama operacija, priklausomai nuo gauto kapitalo prieaugio dydžio ir nuo pripažinto susijusio ilgalaikio turto mokestinės vertės padidėjimo. Dėl kapitalo prieaugio apmokestinamos pajamos ir su tuo susijusi dabartinio mokesčio suma pelno gavėjams padidėja net ir jo realiai negavus. Tam, kad įmonės neturėtų mokėti pelno mokesčio už dar realiai negautą kapitalo prieaugį, taikant mokesčių schemą paprastai leidžiama užšaldyti kapitalo prieaugį mokesčių atžvilgiu ir toliau priskirti turtui jo senąją mokestinę vertę, mažesnę nei apskaitinė vertė. Tokiu atveju apskaitinis pelnas (t. y. gautas, bet nepripažintas kaip apmokestinamos pajamos, pelnas) yra atidedamas iki tol, kol bus realiai gautas kapitalo prieaugis, pavyzdžiui, pardavus turtą ir gavus atlygį.

(19) Apskaitinis pelnas, susidarantis iš užšaldyto kapitalo prieaugio, mokesčių tikslais paprastai yra įtraukiamas į specialų apskaitos rezervą, kuriame žymimas mokesčių tikslais nepripažintas pelnas. Kol gautas pelnas nėra pripažintas mokesčių tikslais, turto apskaitinė ir mokestinė vertė nesutampa. Korekcija yra mokestinė operacija, kuria turto mokestinė vertė yra suderinama su apskaitine verte, o kapitalo prieaugis pripažįstamas mokesčių tikslais ir apmokestinamas. Taigi apskaitinis pelnas yra išbraukiamas iš specialaus rezervo ir įregistruojamas prie eilinio veiklos pelno, todėl naujai nustatyta vertė tampa amortizuojama mokestiniu požiūriu.

(20) Vis dėlto reikia pastebėti, kad kapitalo prieaugis yra ypatinga pajamų forma, kuri, skirtingai nuo kitų veiklos pajamų, atspindi ilgalaikio turto ekonominės vertės padidėjimą per tam tikrą laikotarpį, o jos pripažinimas mokesčių tikslais yra vienkartinė operacija. Be galimybės kapitalo prieaugio apmokestinimą atidėti iki atitinkamo turto mokestinės vertės korekcijos, įmonių gautam kapitalo prieaugiui vietoj standartinio įmonių pelno mokesčio paprastai taip pat taikomas sumažintas pakaitinis mokestis. Sumažintas mokestis yra pranašumas, nes įmonė moka mažesnį pelno mokestį palyginti su įprastu mokesčiu ir bet kokiu atveju šį pelną gali išdalyti akcininkams dividendų forma, sukurdama galimą teisę į mokesčių kreditus arba į atleidimą nuo jau sumokėtų įmonės pelno mokesčių. Taikant su valstybės pagalba susijusias taisykles, dėl pakaitinio mokesčio atsirandantis mokestinis pranašumas gali būti pateisintas mokesčių technikos ([4]), atsižvelgiant į kapitalo prieaugio specifiškumą palyginti su eiliniu veiklos pelnu.

2.3. **Italijoje galiojantis kapitalo prieaugio apmokestinimas**

(21) Kad būtų galima aprašyti aptariamos schemos ypatybes, būtina trumpai apžvelgti Italijos teisės aktus, reglamentuojančius perleidus turtą gauto kapitalo prieaugio apmokestinimą įvykdžius tam tikrus Įstatyme Nr. 218/1990 dėl Italijos bankų schemos numatytus įmonių restruktūrizacijos tipus.

Įmonių turto perleidimas, susijęs su kredito įstaigų grupių restruktūrizacija pagal Įstatymą Nr. 218/1990

(22) Siekiant racionalizuoti bankų veiklą Italijoje, į Įstatymą Nr. 218/1990 buvo įtraukta speciali schema, skirta palengvinti vietinių valstybinių kredito įstaigų ilgalaikio ir kito turto arba veiklos padalinių, veikiančių bankininkystės sektoriuje, perleidimą naujai įsteigtoms ar jau nuo seniau veikiančioms privačioms kredito įstaigoms (Įstatymo Nr. 218/1990 1 straipsnis). 1990 m. veiklos padalinio perleidimas mokesčių tikslais buvo prilyginamas turto pardavimui, ir kaip turto pardavimo atveju reikėjo mokėti įmonių pelno mokestį už skirtumą tarp perleisto

([4]) Žr. 2006 m. sausio 10 d. sprendimą, byla C-222/04, *Ekonomikos ir finansų ministerija prieš Cassa di Risparmio di Firenze SpA, Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato ir Cassa di Risparmio di San Miniato SpA*, Rink. 2006, p. I-00289, 136–137 punktai.

turto dabartinės vertės ir jo mokestinės vertės, remiantis tuo metu galiojusio 1986 m. gruodžio 22 d. Respublikos Prezidento dekreto Nr. 917 (DPR 917/1986) 54 straipsnio 5 dalimi ir 9 straipsniu.

(23) Be to, siekiant palengvinti bankų turto perleidimą, Įstatymo Nr. 218/1990 7 straipsnio 2 dalyje buvo numatyta nuo įprastos tvarkos leidžianti nukrypti mokesčių schema, pagal kurią kapitalo prieaugis, gautas perleidus turtą privačioms kredito įstaigoms mainais į minėtų įstaigų akcijas – vykdant to paties įstatymo 1 straipsnyje numatytą restruktūrizaciją, – nėra mokesčių tikslais pripažįstamas, kol nėra faktiškai gautas perduodant turtą arba išdalinant akcininkams dividendų forma (kapitalo prieaugio pripažinimo mokesčių tikslais atidėjimas).

(24) Įstatymo Nr. 218/1990 tikslų santrauka:

i) leisti valstybinėms įstaigoms, kurios užsiima veikla bankininkystės sektoriuje (daugiausia klientų finansavimu), pakeisti juridinę formą į akcinę bendrovę, kuri laikoma tinkamesne komercinei veiklai;

ii) leisti šioms valstybinėms kredito įstaigoms kaupti kapitalą, pritraukiant naujus akcininkų kapitalus ir vienijantis;

iii) užtikrinti vienodas sąlygas valstybinėms ir privačiosioms kredito įstaigoms, pripažįstant pastarosioms tą patį po įmonės restruktūrizavimo gauto kapitalo prieaugio mokestinio neutralumo pranašumą, kuris anksčiau buvo suteikiamas tik valstybinėms kredito įstaigoms.

(25) Įstatymo Nr. 218/1990 7 straipsnio 2 dalyje buvo numatyta, kad 15 % kapitalo prieaugio, gauto perleidus turtą, sudarytų perleidžiančiosios įstaigos (valstybinė kredito įstaiga) apmokestinamas pajamas ir būtų apmokestinami pagal įprastą įmonių pelno mokesčio tarifą (tuo metu – 52,2 %, įskaitant juridinių asmenų pajamų mokestį IRPEG – 36 % ir vietinį pajamų mokestį ILOR – 16,2 %). Įstatyme buvo nustatyta, kad 15 % apmokestinamo kapitalo prieaugio gali būti skirti atskiriems turto vienetams – kaip naujas apmokestinimo pagrindas, pripažintas įgyjančiojo banko – arba pradinei vertei. Be to, įstatyme buvo numatyta, kad mokestinė bankui gavėjui perleisto turto vertė būtų įrašyta į pastarojo apskaitą (perkelta mokestinė vertė) ir apmokestinta kaip perleidžiančiosios įstaigos gautų banko akcijų vertė (pakaitinė mokestinė vertė), išskyrus 15 % apmokestinamo kapitalo prieaugio dalį, kuri pripažįstama kaip mokestinės vertės (perkeltos ir pakaitinės) padidėjimas.

(26) Taigi schemoje iš esmės buvo numatytas dalinis mokestinis neutralumas, dėl kurio veiklos padalinio perleidimas leisdavo atidėti įmonių pelno mokesčio mokėjimą su sąlyga, kad perleistos veiklos mokestinė vertė bus priskiriama perleidžiančiosios įmonės gautoms akcijoms ir kad įgyjančioji bendrovė gautam turtui priskirs mokestinę vertę, kurią šis turėjo, kai priklausė perleidžiančiajai įmonei. Šioje schemoje buvo numatytas turto dabartinės vertės ir mokestinės vertės neatitikimas perleidimo metu. Pagal Įstatymo Nr. 218/1990 7 straipsnio 2 dalį tiek įgyjančioji įstaiga, tiek perleidžiančioji įstaiga prie pajamų deklaracijos turėjo pridėti „tikrinimo suvestinę“, kurioje privalėjo nurodyti atitinkamus mokestinės ir apskaitinės vertės neatitikimus.

Turto perleidimai, susiję su įmonės restruktūrizacija pagal įmonių jungimosi direktyvą

(27) 1992 m. gruodžio 30 d. Įstatyminiu dekretu Nr. 544 (D.Lgs. 544/1992) Italija į nacionalinę teisę perkėlė Direktyvą 90/434/EEB („įmonių jungimosi direktyva“) ([5]). Originali įmonių jungimosi direktyvos versija taikoma įvairių valstybių narių įmonių jungimui, skaidymui, turto perleidimui ir keitimuisi akcijomis, atitinkančių šiuos tris kriterijus: i) įmonė turi pakeisti juridinę formą į vieną iš išvardytųjų direktyvos priede; ii) turi būti registruota mokesčių mokėjimo tikslais valstybėje narėje; iii) turi mokėti vieną iš valstybėse narėse galiojančių įmonės pelno mokesčių, išvardytų direktyvos 3 straipsnio c punkte.

(28) Įmonių jungimosi direktyvoje pateiktas turto perleidimo apibrėžimas yra toks: tai operacija, kuria savo veiklą tęsianti įmonė visus, vieną arba keletą savo veiklos padalinių perduoda kitai įmonei mainais į šios gaunančiosios įmonės kapitalui priklausančius vertybinius popierius (tai gali būti naujai įsteigta dukterinė įmonė, kurios pradinį kapitalą sudarytų perleistos akcijos, arba jau esanti bendrovė).

([5]) 1990 m. liepos 23 d. Tarybos direktyva 90/433/EEB dėl bendros mokesčių schemos, taikomos įvairių valstybių narių įmonių jungimui, skaidymui, turto perleidimui ir keitimuisi akcijomis (OL L 225, 1990 8 20, p. 1).

(29) Direktyvos 2 straipsnio i punkte nustatyta, kad perleistas turtas priklauso veiklos padaliniui – yra įmonės padalinio, kuris organizaciniu požiūriu yra nepriklausomas ekonominis vienetas, t. y. gali veikti nepriklausomai, visas turtas ir įsipareigojimai. Neseniai Teisingumo Teismas savo sprendime ([6]) patikslino, kad siekiant laikytis įmonių jungimosi direktyvos nuostatų būtina, jog būtų perleistas visas su veiklos padaliniu susijęs turtas ir įsipareigojimai. Pagal įmonių jungimosi direktyvą už turto perleidimą turi būti atlyginama tik akcijomis – skirtingai nuo kitų toje pat direktyvoje aptariamų įmonių jungimo, skaidymo, keitimosi akcijomis operacijų, – kadangi šiuo atveju nėra leistina atsiskaityti grynaisiais pinigais mainais į perleidimą.

(30) Įmonių jungimosi direktyvos 9 straipsnyje, darant nuorodą į tos pačios direktyvos 4 straipsnį, nustatyta, kad perleidus turtą įgyjančiajai bendrovei negalima taikyti kapitalo prieaugio mokesčio. Direktyvoje kapitalo prieaugis apibrėžiamas kaip perleisto turto ir įsipareigojimų tikrosios vertės (rinkos kaina) bei jų mokestinės vertės bendro skirtumo rezultatas, neatsižvelgiant į specialias taisykles, numatytas verčių apibrėžimui nacionalinės teisės aktuose. Ši įmonių jungimosi direktyvoje gautam kapitalo prieaugiui numatyta lengvatinė schema (kiek tai susiję su skirtingų valstybių narių įmonių perleidimais) pagrįsta „nuolatinės buveinės“ kriterijumi: kitais žodžiais tariant, tik įmonėje, kurios buveinė mokesčių tikslais yra perleidžiančiosios įmonės valstybėje narėje, liekančiam turtui arba turtui, kuris yra faktiškai susijęs su gaunančiosios įmonės nuolatine buveine, įsikūrusioje perleidžiančiosios įmonės valstybėje narėje, gali būti taikomas direktyvos 4 straipsnyje numatytas mokesčio atidėjimas.

(31) Taigi direktyvoje greičiau yra numatytas mokestinis neutralumas arba mokesčio atidėjimas nei atleidimas nuo mokesčių, kadangi valstybė narė, kurioje įsikūrusi įgyjančioji įmonė, išlaiko teisę apmokestinti perleidus turtą gauto kapitalo prieaugį tuomet, kai tas turtas ateityje bus parduotas. Kad su perleistu turtu susijęs gautas kapitalo prieaugis išliktų apmokestinamas, jis turi atsispindėti gaunančiosios įmonės mokesčių apskaitoje: tam gaunančiosios įmonės mokesčių apskaitoje turi būti registruojama paskutinė viso perleisto turto ir įsipareigojimų vertė, fiksuota prieš pat jų perleidimą (perkelta mokestinė vertė). Taigi gaunančioji įmonė turi rodyti perleidžiančiosios įmonės apmokestinamą pagrindą ir negali pasirinkti šio apmokestinamo pagrindo pritaikymo prie tikrosios rinkos vertės. Bet kokiu atveju įmonių jungimosi direktyvos nuostatos, kuriose numatyta lengvatinė turto perleidimo schema, yra iš esmės panašios į minėto Įstatymo Nr. 218/1990 1 straipsnyje numatytas nuostatas, išskyrus faktą, kad direktyvoje nėra numatytos iš įgyjančiosios įmonės mainais į turtą gautų akcijų vertinimo taisyklės, o Įstatymo Nr. 218/1990 7 straipsnio 2 dalyje yra aiškiai numatytas pakaitinės mokestinės vertės taikymas: taigi dėl to atsiranda dvigubo neatitikimo schema.

Turto perleidimas, susijęs su įmonių restruktūrizacija pagal Įstatyminį dekretą Nr. 358/1997

(32) Kadangi įmonių jungimosi direktyvos nuostatos yra taikytinos tik įvairių valstybių narių įmonių restruktūrizacijai (schema, perkelta į Italijos nacionalinę teisės schemą Įstatyminiu dekretu 544/1992), Italija automatiškai išplėtė šios mokestinio neutralumo schemos taikymą nacionalinėje teritorijoje įsikūrusių įmonių restruktūrizacijai. 1997 m. spalio 8 d. Įstatyminiu dekretu Nr. 358 (D.Lgs. 358/1997) Italija bendrojo pobūdžio mokestines nuostatas numatė jos teritorijoje įsikūrusių įmonių restruktūrizacijai – nuostatos taikytinos ir tuo atveju, jei turto perleidimas įvyksta veiklos padalinio perleidimo mainais į akcijas forma.

(33) Bendro pobūdžio kapitalo prieaugio, gaunamo restruktūrizavus Italijoje įsikūrusias įmones ir dėl to perleidus turtą, apmokestinimo schema, numatyta Įstatyminiame dekrete 358/1997, pagrįsta dviem alternatyviomis schemomis.

(34) Viena vertus, Įstatyminio dekreto Nr. 358/1997 3 straipsnyje buvo numatytas kapitalo prieaugio, gauto įmonių arba kapitalo dalį perleidus mainais į bendrovės akcijas, pakaitinio apmokestinimo schemos variantas. 3 straipsnyje nurodyta, kad nustatant kapitalo prieaugį visų pirma reikia apskaičiuoti skirtumą tarp perleisto turto mokestinės vertės – tuo metu, kai jis priklausė perleidžiančiajai bendrovei – ir perleidžiančiosios įmonės apskaitos įrašuose priskirtos už perleidimą gautų akcijų vertės arba, jei vertė didesnė, įgyjančiosios įmonės apskaitos įrašuose priskirtos jai perleisto veiklos padalinio vertės. Be to, 3 straipsnyje numatyta galimybė mokesčių tikslais pripažinti kapitalo prieaugį, sumokant 19 % pakaitinį mokestį. Pagal naująją schemą apskaitinė ir mokestinė

([6]) 2002 m. sausio 15 d. sprendimas, byla C-43/00, *Andersen og Jensen ApS prieš Skatteministeriet*, Rink. 2002, p. I-00379, 34 ir tolesni punktai.

vertės, apimančios gautą kapitalo prieaugį, yra pripažįstamos kaip naujos vertės, kurias turtui priskiria tiek perleidžiančioji įmonė, tiek įgyjančioji įmonė, taip išvengdamos mokestinės ir apskaitinės vertės neatitikimo (perleidimas pagal buhalterinio neutralumo schemą).

(35) Antra vertus, Įstatyminio dekreto Nr. 358/1997 4 straipsnyje nustatyta, kad perleidime dalyvaujantys subjektai gali pasirinkti mokesčio atidėjimo schemą, panašią į įmonių jungimosi direktyvoje numatytą schemą. Pagal šią schemą turto, kaip veiklos padalinio, perleidimas tarp Italijos teritorijoje įsikūrusių bendrovių yra mokesčių tikslais neutralus, t. kapitalo prieaugis, gautas turtą perleidus mainais į akcijas, nėra mokesčių tikslais pripažįstamas su sąlyga, kad perleisto turto mokestinė vertė bus priskirta perleidžiančiosios bendrovės gautoms akcijoms, o gautam turtui bus perkelta mokestinė vertė, kurią jis turėjo, kai buvo perleidžiančiosios įmonės nuosavybėje (perleidimas pagal mokestinio neutralumo schemą).

(36) Pagal Italijos mokesčių schemą mokamas įmonių pelno mokestis buvo iš esmės reformuotas 2003 m., tuo pat metu, kai įsigaliojo (2004 m. sausio 1 d.) Įstatyme Nr. 350/2003 numatyta korekcijos schema. Reforma įsigaliojo 2003 m. gruodžio 12 d. Įstatyminiu dekretu Nr. 344 (D.Lgs. 344/2003), kuriame, kiek tai susiję su šia procedūra, buvo numatyta:

i) panaikinti IRPEG (ankstesnį juridinių asmenų pajamų mokestį) ir įvesti naują 33 % tarifo įmonių pajamų mokestį IRES bei lygiagrečiai panaikinti *Dual Income Tax* (dvigubą pajamų mokestį), kurį sudarė sumažintas juridinių asmenų pajamų mokestis IRPEG (iki 19 %), taikomas iš naujo į įmonę investuotoms apmokestinamoms pajamoms;

ii) panaikinti mokesčio kredito apmokestinimo schemą, pagal kurią tuo metu, kai dividendai būdavo išmokami akcininkams, jie būdavo iš naujo apmokestinami, o Italijoje mokėtas įmonių pelno mokestis buvo atskaitomas apmokestinant mokesčio kreditą: ši schema buvo pakeista schema, pagal kurią buvo iš dalies atleista nuo dividendams, gautiems tiek iš nacionalinių, tiek iš kitų šalių šaltinių, taikyto mokesčio;

iii) įvesti akcijų paketui taikomą atleidimą nuo mokesčių schemos, kiek tai susiję su kapitalo prieaugiu, gautu pardavus akcijų paketo dalis, ir lygiagrečiai panaikinti galimybę atskaityti turimos kapitalo dalies buhalterinį nurašymą;

iv) panaikinti pakaitinį 19 % mokestį už kapitalo prieaugį, gautą restruktūrizavus įmonę pagal Įstatyminio dekreto Nr. 358/1997 3 straipsnį. Panaikinus minėto Įstatyminio dekreto Nr. 358/1997 nuostatas, į 1986 m. gruodžio 22 d. Respublikos Prezidento dekretą Nr. 917 ir vėlesnius dalinius pakeitimus Įstatyminiu dekretu Nr. 344/2003 buvo įtraukta mokestinio neutralumo schema, skirta bet kokiai įmonių restruktūrizacijai, pavyzdžiui, įmonių jungimui ir skaidymui (Suvestinis pajamų mokesčių aktas, 170–174 straipsniai). Vis dėlto veiklos padalinių ir dalyvavimo kapitale perleidimai nebuvo perkelti į Suvestinį pajamų mokesčių aktą ir jo vėlesnius pakeitimus – dėl to atsirado nevienodas požiūris į veiklos padalinių perleidimą pagal buhalterinio neutralumo schemą, remiantis Respublikos Prezidento dekreto Nr. 917/1986 175 straipsniu ir jo vėlesniais pakeitimais, ir kitų įmonių restruktūrizaciją, kuri reglamentuojama pagal mokestinio neutralumo schemą.

(37) Remiantis Įstatyminiu dekretu Nr. 344/2003 įgyvendinta mokesčių reforma, visa įvairių valstybių narių įmonių restruktūrizacija turi būti reguliuojama pagal mokestinio neutralumo schemą, nustatytą įmonių jungimosi direktyvoje, kurioje numatyta galimybė perleidimą įvykdyti pagal mokestinio neutralumo schemą. Galimybė taikyti pakaitinį 19 % mokestį pagal Įstatyminio dekreto Nr. 358/1997 3 straipsnį buvo panaikinta 2004 m. sausio 1 d., nors išliko schema, pagal kurią nustatomas kapitalo prieaugis perleidus veiklos padalinius pagal buhalterinio neutralumo schemą. Taip pat buvo panaikintas Įstatyminio dekreto Nr. 358/1997 4 straipsnyje numatytas schemos variantas atidėti mokesčio mokėjimą. Pirmiau aprašytos reformos kapitalo prieaugio, gauto parduodant arba perleidžiant veiklos padalinį, apmokestinimo schema yra identiška numatytajai atskirų turto vienetų pardavimo atveju.

(38) Išvada: atsižvelgiant į teisines nuostatas, tuo metu, kai buvo priimtas Įstatymas Nr. 350/2003, mokesčių atžvilgiu buvo naudingiau perleisti turtą mainais į akcijas nei jį parduoti, kadangi akcijų paketo pardavimui buvo taikomas atleidimas nuo mokesčių, o pagrindinio turto pardavimas buvo apmokestinama operacija.

(39) Aptarusi įmonių jungimosi direktyvą ir Įstatyminį dekretą Nr. 358/1997, Komisija gali aprašyti ir išnagrinėti skirtingas schemas, kuriomis naudojasi bendrovės, iš naujo įvertindamos arba koreguodamos savo ilgalaikio turto vertę.

2.4. **Korekcija pagal įstatymus Nr. 342/2000, 448/2001 ir 350/2003**

Kredito įstaigų restruktūrizacijos pagal Įstatymą Nr. 218/1990

(40) Įstatymas Nr. 218/1990 buvo skirtas privatizavimui atlikti, tam tikras valstybines kredito įstaigas pakeičiant į akcines bendroves, veikiančias kredito sektoriuje (Įstatymo Nr. 218/1990 1 straipsnis), ir perleidžiant jas (pagal 1936 m. kovo 12 d. Karaliaus įstatyminio dekreto Nr. 375, pakeisto 1938 m. kovo 7 d. Įstatymu Nr. 141). Pagal Įstatymo Nr. 218/1990 7 straipsnio 2 dalį kapitalo prieaugis, gautas perleidžiant turtą, mokesčių tikslais nėra pripažįstamas siekiant užtikrinti mokestinį operacijų neutralumą. Vis dėlto 15 % šio kapitalo prieaugio yra pripažįstami ir apmokestinami pagal įprastinį tuo metu galiojusį pelno mokesčio tarifą. Dėl to pagal Įstatymo Nr. 218/1990 7 straipsnio 2 dalį perleisto turto mokestinė vertė padidėja (yra pakoreguojama) tiek, kiek 15 % sudaro kapitalo prieaugio, o likusieji 85 % kapitalo prieaugio mokesčių tikslais nepripažįstami.

(41) Likutis, gautas iš skirtumo tarp gautų akcijų ir perleisto turto mokestinės vertės bei apskaitinės šio turto vertės (koreguojant tik 15 %), atitiko užšaldytą kapitalo prieaugį. Kapitalo prieaugio likučio pripažinimas siekiant apmokestinti buvo atidėtas iki faktinio jo patvirtinimo, t. iki perleisto turto pardavimo arba apskaitos rezervo, atitinkančio nepripažintą kapitalo prieaugį, išdalijimo akcininkams dividendų forma.

(42) Bet kokiu atveju, remiantis Įstatyme Nr. 218/1990 numatytais mokesčių apskaitos principais, 85 % kapitalo prieaugio, susijusio su turto mainais vykdant restruktūrizaciją, kuriai taikomas minėtas įstatymas, ekonominės vertės nėra pripažįstama mokesčių tikslais. Italijos valdžios institucijų teigimu, aptariamos kredito įstaigų restruktūrizacijos operacijos įvyko tarp 1990 m. ir 1995 m. Tuo metu gautas kapitalo prieaugis buvo užšaldytas visiems tolesniems metams, o nagrinėjamos įmonės prie pateikiamų pajamų deklaracijų privalėjo pridėti specialią suvestinę, kurioje registruotos nepritaikytos vertės.

Korekcija pagal Įstatymą Nr. 342/2000

(43) Pagal 2000 m. lapkričio 21 d. Įstatymo Nr. 342 ([7]) (Įstatymas Nr. 342/2000) 17 straipsnį bendrovėms, įsteigtoms restruktūrizavus kredito įstaigas pagal Įstatymą Nr. 218/1990, buvo leista pritaikyti užšaldytas mokestines vertes prie apskaitinių verčių, gautų per turto mainus vykdant minėtą restruktūrizaciją ir dar vis įrašytų į balansą 1999 m. gruodžio 31 d., jeigu jos sumokės 19 % kapitalo prieaugio lygų pakaitinį pelno mokestį vietoj viso tuo metu taikyto 42,4 % mokesčio tarifo (sudaryto iš 37 % pelno mokesčio ir 5,4 % vietinio gamybinės veiklos mokesčio). Korekcija buvo skirta tik 85 % nepripažintos arba užšaldytos pradinio kapitalo prieaugio vertės.

(44) Mokėdamos 19 % kapitalo prieaugio mokestį, tiek banko turto turinčios bendrovės, tiek šių turto turinčių bendrovių akcijas turinčios bendrovės galėjo koreguoti atitinkamai šio turto ir akcijų mokestines vertes. Jei akcijos buvo perleistos kitoms įmonėms arba išmainytos į kitų įmonių akcijas be grynųjų pinigų, pastarosios taip pat galėjo koreguoti išmainytų akcijų vertę.

(45) Vis dėlto kapitalo prieaugio mokestis buvo sumažinamas iki 15 % (vietoj pakaitinio 19 % mokesčio), jei kredito įstaiga nuspręsdavo koreguoti tik savo turto mokestinę vertę, o ne tiek turto vertę, tiek akcijų vertę. Tokiu atveju vieninteliai pagalbos gavėjai pagal korekcijos schemą buvo kredito įstaigos, kurios turėjo per pradinius perleidimus išmainytą turtą.

(46) Sumokėję kapitalo prieaugio mokestį, gavėjai galėjo disponuoti pradinių perleidimų metu gautu kapitalo prieaugiu (laikytu kaip nedalinamas pelno rezervas) ir išdalyti jį akcininkams dividendų forma.

(47) Lygiagrečiai dėl per pirmiau aprašytą bankininkystės sektoriaus restruktūrizaciją išmainytų akcijų ir turto korekcijos Įstatymo Nr. 342/2000 19 straipsnyje buvo nustatyta, kad tas pats pakaitinis kapitalo prieaugio mokestis gali būti taikomas įmonėms, pasirengusioms koreguoti turto ir akcijų, įgytų restruktūrizavus kitas įmones, pasinaudojusias mokestinio neutralumo schema pagal Įstatyminį dekretą Nr. 358/1997, mokestines vertes.

(48) Taikant 19 straipsnyje nurodytą schemą (pagal kurią buvo numatytas 19 % ir 15 % pakaitinis kapitalo prieaugio mokestis už turto ir akcijų korekciją), pagal Įstatyminį dekretą Nr. 358/1997 restruktūrizavus įmones gauto pelno pripažinimas pagal mokesčių korekciją visais atžvilgiais buvo prilygintas kredito įstaigų gauto pelno pagal Įstatymą Nr. 218/1990 pripažinimui.

([7]) *Italijos Respublikos oficialusis leidinys* Nr. 276, 2000 11 21.

(49) Be to, Įstatymo Nr. 342/2000 20 straipsnyje buvo nustatytos kapitalo prieaugio pakaitinio mokesčio mokėjimo ir iš pripažinto kapitalo prieaugio dividendus gaunantiems akcininkams skirto mokesčio kredito išsamios taisyklės. pobūdžio įmonių restruktūrizacija pagal Įstatyminį dekretą Nr. 358/1997.

Korekcija pagal Įstatymą Nr. 448/2001

(50) 2001 m. gruodžio 28 d. Įstatyme Nr. 448 (Įstatymas Nr. 448/2001) buvo pratęsti Įstatyme Nr. 342/2000 numatyti korekcijos schemos terminai į bendrovių balansus įrašytam turtui, kurio vertė dar nebuvo koreguota.

(51) Įstatymo Nr. 448/2001 3 straipsnio 11 dalyje visų pirma buvo numatyta, kad Įstatymo Nr. 342/2000 17–20 straipsniuose nustatyta korekcijos schema gali būti taikoma nepripažintam pelnui, susijusiam tiek su turtu ir akcijomis, gautomis iš bankininkystės sektoriaus restruktūrizacijos pagal Įstatymą Nr. 218/1990, tiek su turtu, gautu iš kitos pagal Įstatyminį dekretą Nr. 358/1997 įvykdytos restruktūrizacijos ir dar turimu 2001 m. gruodžio 31 d. Įstatyme Nr. 448/2001 buvo numatyta, kad pakaitiniai mokesčiai už pripažintą pelną turi būti nustatyti atitinkamai 12 % dvigubos korekcijos atveju (tiek įgyjančiosios įmonės turimo turto korekcija, tiek iš įmonės, kuri turėjo akcijų paketą, arba perleidžiančiosios įmonės gautų akcijų korekcija) ir 9 % atskiros korekcijos atveju (arba apsiribojančios įgyjančiosios įmonės turimu turtu) vietoj 41 % pelno mokesčio, taikytino atliekant korekciją (sudaryto iš 36 % pelno mokesčio ir 5 % vietinio gamybinės veiklos mokesčio).

Korekcija pagal Įstatymą Nr. 350/2003

(52) Galiausiai Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalyje buvo nustatyta, kad korekcijos schema, numatyta Įstatymo Nr. 342/2000 17 straipsnyje, galėjo būti taikyta ir gautam, bet mokesčių tikslais nepripažintam pelnui, susijusiam su turtu iš bankininkystės sektoriaus restruktūrizacijos pagal Įstatymą Nr. 218/1990 ir dar vis įrašytam į veiklos balansą 2003 m. gruodžio 31 d. Įstatyme Nr. 350/2003 buvo nustatyta, kad pakaitinis kapitalo prieaugio mokestis, susijęs su pelno korekcija, siektų 12 % dvigubos korekcijos atveju (tiek kredito įstaigų turimo turto korekcija, tiek akcijų, gautų iš perleidžiančiojo banko, korekcija) ir 9 % atskiros korekcijos atveju (arba apsiribojančios kredito įstaigos turimu turtu). Vis dėlto Įstatymo Nr. 350/2003 26 straipsnyje nebuvo numatyta jokia kita turto korekcija, susijusi su bendro

(53) Pagal Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalį kapitalo prieaugis, seniau gautas pagal Įstatymą Nr. 218/1990 ir susijęs su ilgalaikio turto ir kitokio banko turto perleidimu naujai įsteigtoms arba jau esančioms privačioms kredito įstaigoms mainais į šių įstaigų akcijas, visų pirma mokesčių tikslais galėjo būti pripažįstamas sumokant pakaitinius 12 % arba 9 % mokesčius vietoj tuo metu taikyto 37,25 % pelno mokesčio (33 % pelno mokestis ir 4,25 % vietinis gamybinės veiklos mokestis). Be to, Įstatyme Nr. 350/2003 buvo numatyta, kad pakaitinis mokestis turėtų būti sumokėtas trimis dalimis be palūkanų (50 % – 2004 m., 25 % – 2005 m. ir 25 % – 2006 m.).

(54) Remiantis Italijos valdžios institucijų pateikta informacija, devynios bankų grupės atliko savo turto korekciją pagal Įstatymo Nr. 350/2003 26 straipsnio 26 dalį, sumokėdamos pakaitinį 9 % kapitalo prieaugio mokestį (atskira korekcija). Pripažinto kapitalo prieaugio bendra suma buvo daugiau nei 2 059 mln. EUR. Devyni gavėjai sumokėjo pakaitinį mokestį, lygų 180 615 534 EUR. Siekiant apskaičiuoti faktinį mokesčių ekvivalentą, kad būtų suteikta valstybės pagalba, mokėjimo dalys 2005 m. ir 2006 m. turi būti padidintos 3,7 % – orientacine palūkanų norma, Komisijos reglamente (EB) Nr. 794/2004 ([8]) numatyta neteisėtos pagalbos išieškojimui. Todėl mokesčio suma faktiškai išauga iki 185 505 996 EUR ([9]) ir yra orientacinė apskaičiuojant galimą pagalbą, išreikštą subsidijos ekvivalentu.

Naujas įvertinimas pagal Įstatymą Nr. 350/2003

(55) Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 25 dalyje buvo nustatyta, kad visos pelno mokestį mokančios įmonės gali iš naujo įvertinti savo turto, turimo 2002 m. gruodžio 31 d., mokestinę vertę, kad būtų nustatyta reali jo vertė, sumokėdamos pakaitinį 19 % mokestį nusidėvinčio turto naujo įvertinimo atveju ir 15 % – nesidėvinčio turto atveju; mokestis mokėtinas trimis dalimis (50 % – 2004 m., 25 % – 2005 m. ir 25 % – 2006 m.).

([8]) 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (V skyrius – Palūkanų mokestis neteisėtos pagalbos grąžinimui) (OL L 140, 2004 4 30, p. 1).

([9]) Sumokėtos sumos yra tokios: a) 92 760 506 EUR – 2004 m.; b) 46 380 253 EUR mokėtini 2005 m., kurių dabartinė grynoji vertė 2004 m. atitinka 44 725 412 EUR; ir c) 46 380 253 EUR mokėtini 2006 m., kurių dabartinė grynoji vertė 2004 m. atitinka 43 129 616,9 EUR.

(56) Kaip buvo nurodyta pirmiau, nauji įvertinimai yra neeilinės operacijos, kartais leistinos pagal specialias mokesčių priemones, siekiant suderinti senąją turto vertę su jo dabartine verte. Naujas įvertinimas mokesčių tikslais skiriasi nuo korekcijos, kadangi pirmuoju atveju įmonės turto mokestinė vertė gali būti suvienodinta su rinkos verte naujo įvertinimo metu, o antruoju atveju mokesčių tikslais pripažintas kapitalo prieaugis negali viršyti savo vertės, gautos per ankstesnę realizaciją, pavyzdžiui, per restruktūrizaciją.

3. **MOTYVAI PRADĖTI PROCEDŪRĄ**

(57) 2007 m. gegužės 30 d. sprendimu ([10]) Komisija pradėjo EB sutarties 88 straipsnio 2 dalyje numatytą oficialią tyrimo procedūrą dėl mokesčių korekcijos schemos, numatytos Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalyje, nes atrodė, jog ši schema atitinka visas būtinas sąlygas, kad galėtų būti laikoma valstybės pagalba pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį; be to, jos suderinamumas su bendrąja rinka buvo abejotinas, nes atrodė, kad negalima taikyti nė vienos EB sutarties 87 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytos leidžiančios nukrypti nuostatos.

(58) Visų pirma Komisija laikėsi nuomonės, kad Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalimi buvo suteikiamas finansinis pranašumas, lygus skirtumui tarp faktiškai 2004 m. sumokėto mokesčio turto vertės korekcijos ir privalomo įprastinio mokesčio, jei ta pati korekcija būtų atlikta neegzistuojant tai pačiai Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 daliai. Įprastinis 2004 m. taikytinas mokesčio tarifas šiam pelnui būtų buvęs 37,25 % (sudarytas iš 33 % pelno mokesčio ir 4,25 % vietinio gamybinės veiklos mokesčio), o faktiškai sumokėto pakaitinio mokesčio tarifas buvo 9 %. Be to, pagal Įstatymą Nr. 350/2003 pakaitinis mokestis buvo mokamas trimis dalimis be palūkanų (50 % – 2004 m., 25 % – 2005 m. ir 25 % – 2006 m.), o jei mokestis būtų taikytas neegzistuojant Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 daliai, būtų reikėję mokėti jį visą 2004 m. Komisija apskaičiavo, kad devynių nagrinėjamos schemos pagalbos gavėjų faktiškai sumokėto mokesčio vertė, pakeista subsidijos ekvivalentu, siekė 185 505 996 EUR, o įprastinis mokestis būtų buvęs 771 991 022 EUR (37,25 % gauto pelno, lygūs daugiau nei 2 059 mln. EUR). Taigi skirtumas tarp įprastinio mokesčio ir faktiškai sumokėto mokesčio lygus 586 485 026 EUR.

([10]) Žr. 1 išnašą.

(59) Komisija taip pat laikosi nuomonės, kad, priešingai nei mokesčių korekcijos, kurios suteiktos kaip pranašumas pagalbos gavėjams pagal minėtus Įstatymus Nr. 342/2000 ir Nr. 448/2001 ir kurios buvo paprastos bendro pobūdžio mokesčių priemonės, skirtos gauto kapitalo prieaugio teisingam apmokestinimui užtikrinti, Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalyje numatyta korekcija buvo skirta tik bankams, kuriems taikyta restruktūrizacija pagal Įstatymą Nr. 218/1990, ir bet kokiu atveju negalėjo būti laikoma nei bendro pobūdžio priemone, nei užtikrinti vienodą požiūrį į nagrinėjamo kapitalo prieaugį ir į kitokį kapitalo prieaugį, gautą per panašią kitų bendrovių restruktūrizaciją. Be to, Komisijos nuomone, faktas, kad kai kurie Italijos bankai padengė su į jų balansus įrašytu nepripažintu kapitalo prieaugiu susijusią mokestinę prievolę, sumokėdami nominalųjį mokestį (sumažintą), galėjo daryti įtaką jų didesniam domėjimuisi įsigijimo operacijomis, ir dėl to bankininkystės sektoriaus pirkimo rinka buvo iškreipta.

(60) Todėl Komisija padarė išvadą, kad aptariama schema galėjo būti su bendrąja rinka nesuderinama valstybės pagalba, ir dėl to pradėjo EB sutarties 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą. Komisija pažymėjo, kad, jei pasibaigus minėtai procedūrai ji padarys išvadą, jog aptariama schema buvo su bendrąja rinka nesuderinama valstybės pagalba, bus būtina pradėti išieškojimą remiantis 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999 dėl EB sutarties 93 straipsnio taikymo tvarkos ([11]) 14 straipsniu. Vis dėlto, atsižvelgiant į su kai kuriomis mokesčių pagalbos schemomis ([12]) susijusią praktiką, turės būti išieškomi reikalavimų neatitinkantys mokesčiai palyginti su suma, kurią schemos pagalbos gavėjas būtų turėjęs sumokėti, jei būtų pasinaudojęs kitomis tuo metu galiojusiomis mokesčių schemomis, ir su sąlyga, kad tai nelėmė grynai hipotetinių pasirinkimų, kuriuos galėjo padaryti aptariamos schemos pagalbos gavėjai ([13]). Komisija paragino Italijos valdžios institucijas ir suinteresuotąsias šalis pateikti pastabas dėl aptariamo klausimo, ar neteisėtai suteiktos pagalbos išieškojimas gali apsiriboti tik skirtumu tarp mokesčio, kuris būtų sumokėtas pagal Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 25 dalyje numatytą naujo įvertinimo schemą, ir faktiškai kredito įstaigų – pagalbos gavėjų – pagal Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalyje numatytą korekcijos schemą sumokėto pakaitinio mokesčio.

([11]) OL L 83, 1999 3 27, p. 1.

([12]) Žr. 2006 m. liepos 4 d. Komisijos sprendimo 2006/748/EB dėl valstybės pagalbos C 30/04 (ex NN 34/04), kurią įgyvendino Portugalija, VI skyrių – Atleidimas nuo pelno mokesčio už kapitalo prieaugį, gautą vykdant tam tikras viešųjų įmonių operacijas (OL L 307, 2006 11 7, p. 219).

([13]) Žr. 2005 m. gruodžio 15 d. Teismo sprendimo 113–119 punktus, byla C-148/04, *Unicredito Italiano SpA prieš Agenzia delle Entrate, Ufficio Genova 1*, Rink. 2005, p. I-11137.

4. ITALIJOS PASTABOS

(61) Italijos valdžios institucijos savo pastabose iš esmės: a) atmetė schemos prilyginimą valstybės pagalbai ir b) nepatenkinus šio reikalavimo, atkreipė dėmesį, jog galimas pranašumas buvo daug mažesnis nei Komisijos preliminariai apskaičiuotasis, todėl turi būti laikomas menku (*de minimis*).

(62) Visų pirma Italija teigė, kad Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 25 dalimi buvo netiesiogiai leidžiama visoms įmonėms, dalyvavusioms įmonių restruktūrizacijoje, pasinaudoti galimybe atlikti savo turto vertės korekciją. Italijos valdžios institucijų nuomone, minėto įstatymo 2 straipsnio 25 dalimi buvo apibendrinta galimybė pritaikyti mokestinę vertę prie apskaitinės vertės, darant numanomą nuorodą į Įstatymo Nr. 342/2000 14 straipsnį, kuriuo nustatytas iš mokesčių atžvilgiu neutralios restruktūrizacijos gauto užšaldyto kapitalo prieaugio pripažinimas, ir, bet kokiu atveju, buvo taikomas visiems verčių nesutapimams, gautiems iš įmonių restruktūrizacijos, įvykdytos pagal Įstatyminį dekretą Nr. 358/1977.

(63) Italijos nuomone, buvo galima pasinaudoti šia bendro pobūdžio korekcijos schema pagal Įstatymo Nr. 342/2000 12 straipsnį sumokant pakaitinį 19 % mokestį nusidėvinčio turto naujo įvertinimo atveju ir 15 % mokestį – nesidėvinčio turto atveju, mokėtiną trimis dalimis (50 % – 2004 m., 25 % – 2005 m. ir 25 % – 2006 m.). Todėl, Italijos valdžios institucijų teigimu, Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalyje numatyta schema turėjo būti vertinama labiau atsižvelgiant į numanomą korekcijos schemą, įvestą Įstatymo Nr. 342/2000 14 straipsniu, o ne į įmonių mokesčių naujo įvertinimo bendro pobūdžio schemą, numatytą Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 25 dalyje, priešingai nei teigia Komisija. Italijos nuomone, tiek numanomoje korekcijos schemoje, tiek tiesiogiai nurodytoje naujo įvertinimo schemoje buvo numatytas tų pačių, jau aprašytų, 19 % ir 15 % pakaitinių mokesčių tarifų taikymas. Vis dėlto, priešingai nei teigė Komisija sprendime pradėti oficialią tyrimo procedūrą, Italijos valdžios institucijų nuomone, Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalimi suteiktas pranašumas būtų lygus tik skirtumui tarp pakaitinio 9 % mokesčio, mokėto bankų – pagalbos gavėjų už savo nepripažintą pelną, ir 15 % mokesčio, mokėtino už tą patį pelną, gautą iš kitų įmonių, atitinkančių reikalavimus pasinaudoti schema savo turto vertės korekcijai. Šis skirtumas turėtų dar labiau sumažėti atsižvelgiant į faktą, kad bankai pagalbos gavėjai sumokėjo mokestį už 15 % gauto pradinio kapitalo prieaugio, skirtingai nei visos kitos įmonės, kurios galėjo pasirinkti visiško mokestinio neutralumo schemos variantą, numatytą Įstatyminiu dekretu Nr. 358/1997.

(64) Be to, Italija laikosi nuomonės, kad pagal Įstatymą Nr. 218/1990 atlikus bankininkystės sektoriaus restruktūrizaciją gauto kapitalo prieaugio korekcija negali būti lyginama su jokiomis kitomis priemonėmis, numatytomis kapitalo prieaugio pripažinimui, dėl dviejų priežasčių: visų pirma dėl to, kad nagrinėjama bankininkystės sektoriaus restruktūrizacija dėl savo pačios pobūdžio buvo speciali, todėl nesulyginama su kita; antra, dėl to, kad mokesčių priemonės, skirtos gauto kapitalo prieaugio pripažinimui atidėti, buvo pritaikytos konkrečiai šiai restruktūrizacijai, nes buvo numatyta dalinio mokestinio neutralumo schema tiek perleidžiančiajai, tiek įgyjančiajai įstaigoms.

(65) Dėl specialaus bankininkystės sektoriaus restruktūrizacijos pobūdžio Italijos valdžios institucijos teigia, kad priemonė buvo taikyta išskirtinai kai kurioms kredito įstaigų restruktūrizacijos operacijoms, kurios buvo įvykdytos 1990 m. rugpjūčio 22 d.–1995 m. gruodžio 31 d. ir kurių pagrindinis tikslas buvo Italijos valstybinių kredito įstaigų sektoriaus privatizavimas. Buvo manoma, kad tinkamesnė juridinė forma, kurios statusą turėjo įgyti Italijos valstybinės kredito įstaigos, yra akcinė bendrovė, kadangi ji yra pajėgi užtikrinti privačių bankų grupių susikūrimą šalyje ir vienodas su kitais bendrojoje rinkoje veikiančiais bankais sąlygas. Remiantis Įstatymu Nr. 218/1990, buvusių valstybinių kredito įstaigų akcijos po šios restruktūrizacijos buvo tiesiogiai priskirtos bendrovei, kurioje daugiau ar mažiau dominavo valstybinė nuosavybė, arba naujai įsteigtiems banko akcijas valdantiems fondams ar jau buvusiems privatiems banko akcijų valdymo fondams, kuriuose valstybinė nuosavybė buvo paskirstyta skirtingoms vietinėms įstaigoms. Tiek valstybei, tiek banko akcijų valdymo fondams buvo patikėtos laikinos pareigos valdyti ir palaipsniui parduoti rinkoje šių naujai įsteigtų bendrovių akcijas, taip sudarant sąlygas bankininkystės sektoriaus konsolidacijai ir bankų grupių susidarymui Italijoje.

(66) Specialus šios bankų restruktūrizacijai taikomos mokestinio neutralumo schemos pobūdis buvo pagrįstas faktu, kad tuo metu nebuvo bendro pobūdžio schemos, užtikrinančios įmonių restruktūrizaciją ir veiklos padalinių perleidimo neutralumą. Italijos įstatymų leidžiamoji valdžia norėjo palengvinti kai kurių valstybinių kredito įstaigų privatizavimą jas restruktūrizuojant ir suteikiant naują juridinę privačių akcinių bendrovių formą, bet tuo pačiu metu vengiant suteikti nebūtinus pranašumus toms pačioms kredito įstaigoms. Siekdama užkirsti kelią konkurencijos iškraipymui kitų privačių kredito įstaigų atžvilgiu, įstatymų leidžiamoji valdžia numatė: a) dalinį neutralumą mokesčių atžvilgiu tiek perleidžiančiajai, tiek įgyjančiajai įmonėms (15 % gauto kapitalo prieaugio mokesčių tikslais buvo pripažįstama ir apmokestinama, taikant įprastinį mokesčio tarifą, tuo metu lygų 52,2 %); b) nepripažinto kapitalo prieaugio įrašymą į specialų rezervą užšaldyto mokesčio atžvilgiu; c) tos pačios dalinio mokestinio neutralumo schemos išplėtimą nevalstybinių kredito įstaigų restruktūrizacijai, kad mokesčių tikslais būtų užtikrintas vienodas požiūris į įmonių restruktūrizaciją, kurioje galėtų dalyvauti tiek valstybinės, tiek privačios kredito įstaigos.

(67) Italijos valdžios institucijos sutinka su Komisijos išvadomis, pagal kurias Įstatymu Nr. 218/1990 ir Įstatyminiu dekretu Nr. 358/1999 numatytos mokestinio neutralumo schemos nėra valstybės pagalba, kadangi yra pagrindžiamos mokesčių schemos vidine logika (sprendimo pradėti oficialią tyrimo procedūrą 30 punktas). Vis dėlto jos laikosi nuomonės, kad, jei šios išvados yra teisingos, tai ir Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalyje numatyta mokesčių korekcijos schema neturėtų būti laikoma valstybės pagalba, kadangi tai yra būtinas Įstatymo Nr. 218/1990 7 straipsnio 2 dalyje numatytos dalinio mokestinio neutralumo schemos papildymas; be to, reikia atsižvelgti ir į specialų minėtos bankininkystės sektoriaus restruktūrizacijos pobūdį.

(68) Italija pabrėžia, kad korekcija galėjo būti atlikta tik senam kapitalo prieaugiui, gautam atlikus pradinę restruktūrizaciją (įvykdytą 1990 m. rugpjūčio 22 d.–1995 m. gruodžio 31 d.), pripažinus ir apmokestinus likusį 15 % kapitalo prieaugį. Sumažinto pakaitinio mokesčio taikymas būtų visiškai pateisinamas dėl specialaus šio kapitalo prieaugio pobūdžio, kadangi tai nėra veiklos pelnas, bet ankstesniais metais gautas pelnas, ir ypač dėl specialaus Įstatyme Nr. 218/2000 reglamentuotos bankininkystės sektoriaus restruktūrizacijos pobūdžio, per kurią buvo sumokėtas 52,2 % mokestis už 15 % gauto kapitalo prieaugio. Skaičiuojant taikyto 52,2 % mokesčio tarifo ir Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalyje numatytų 9 % bei 12 % pakaitinių mokesčių, taikytų likusiems 85 % kapitalo prieaugio, vidurkį, bendras taikytas mokesčių tarifas būtų tarp 15,48 % ir 17,85 %: t. y. mokesčių tarifai, Italijos nuomone, beveik prilygsta 15 % ir 19 % mokesčių tarifams, taikomiems pagal Įstatyme Nr. 350/2003 numatytą numanomą korekcijos schemą atitinkamai nusidėvinčiam ir nesidėvinčiam visų įmonių turtui.

(69) Be to, Italijos valdžios institucijos laikosi nuomonės, kad Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalyje numatyta korekcijos schema yra ne tokia lanksti, kadangi pagal ją yra privaloma viso likusio kapitalo prieaugio, gauto atlikus pradinę restruktūrizaciją, korekcija, o to paties Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 25 dalyje nurodytoje numanomoje korekcijos schemoje yra numatyta galimybė atlikti vertės korekciją atskiriems turto vienetams, kurių tikroji vertė yra realiai didesnė. Italijos nuomone, panašus lankstumas būtų ypač naudingas įmonėms, pagalbos gavėjoms, kadangi jos galėtų pasirinkti tik nusidėvinčio turto korekcijos atlikimą, o ne to turto, už kurio pardavimą gautas pelnas nebūtų, bet kokiu atveju, apmokestinamas. Pavyzdžiui, pagal minėtą akcijų paketui taikomo atleidimo nuo mokesčių schemą, galiojančią nuo 2004 m. sausio 1 d., akcijų paketo dalies pardavimas yra atleidžiamas nuo mokesčių 95 %, todėl bendrovei neapsimoka mokėti mokesčio, kad būtų pripažintas pelnas, susijęs su turtu, kuris, bet kokiu atveju, yra beveik visiškai atleidžiamas nuo mokesčių. Pagal Italijos valdžios institucijas skirtumas tikrai yra nemažas, atsižvelgiant į tai, kad didelę dalį po 90-ųjų metų perleisto turto naujai įsteigtoms kredito įstaigoms sudarė bendrovių akcijų paketai, bet kokiu atveju, beveik visiškai atleisti nuo mokesčių, atlikus aprašytą 2003 m. mokesčių reformą.

(70) Galiausiai Italijos valdžios institucijos laikosi nuomonės, kad net jei Komisija padarys išvadą, jog pagal Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalį sumokėto mokesčio tarifas buvo palankesnis už tarifą, taikytą pagal to paties įstatymo 2 straipsnio 25 dalyje numatytą „bendro pobūdžio“ korekcijos schemą, faktiškas skirtumas yra nepastebimas, todėl tai turėtų būti laikoma *de minimis* pagalba.

5. **SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS**

(71) Suinteresuotosios šalys savo pastabose pateikė rimtų argumentų, skirtų atmesti nagrinėjamos mokesčių korekcijos schemos prilyginimą valstybės pagalbai. Jos teigė, kad kalbama apie techninę mokesčių priemonę, skirtą specialiai situacijai, t. išspręsti tam tikros nepripažintos mokestinės vertės, susijusios su turtu, išmainytu vykdant tam tikrą bankininkystės sektoriaus įmonių restruktūrizaciją, neatitikimo problemą; be to, ši priemonė net nesuteiktų jokio privalumo nagrinėjamoms bankų grupėms, kadangi iš tikrųjų būtų papildomų prievolių mokėjimo pagrindas, kurių paprastai neturėjo mokėti kitos įmonės, dalyvavusios kitokio tipo restruktūrizacijoje, pagal mokestinio neutralumo bendro pobūdžio schemą, numatytą Įstatyminiame dekrete Nr. 358/1997 ir įmonių jungimosi direktyvoje.

(72) Iš esmės suinteresuotosios šalys tvirtina, kad aptariama schema nėra selektyvi, kadangi yra pateisinama bankininkystės sektoriaus ypatumais ir ypač specialiu nagrinėjamų kredito įstaigų restruktūrizacijos pobūdžiu. Suinteresuotųjų šalių nuomone, kai kuriuose ankstesniuose savo sprendimuose Komisija jau yra vertinusi dalinio mokestinio neutralumo schemos, numatytos Įstatymu Nr. 218/1990, suderinamumą su bendrąja rinka, pavyzdžiui, savo 2001 m. gruodžio 11 d. Sprendime 2002/581/EB dėl Italijos įgyvendintos valstybės pagalbos schemos, taikytos bankams ([14]); sprendime, kuriame savo ruožtu daroma nuoroda į Komisijos pranešimą apie oficialios tyrimo procedūros pradžią dėl Italijos pagalbos, skirtos *Banco di Napoli* ([15]).

(73) Be to, suinteresuotosios šalys tvirtina, kad nagrinėjamos restruktūrizuotos kredito įstaigos negavo jokio specialaus privalumo, kaip matosi iš pakaitinio nagrinėjamų bankų mokėto mokesčio už jų kapitalo prieaugio pripažinimą ir kitų analogiškai restruktūrizuotų įmonių mokėto mokesčio pagal mokestinio neutralumo schemą palyginimo. Tarifai, skirtingi nuo kitoms įmonėms numatytų mokesčių tarifų taikyti restruktūrizuotiems bankams 2003 m., gali būti paaiškinti skirtingomis mokesčių schemomis, galiojusiomis dviem restruktūrizacijos tipams. Suinteresuotosios šalys pažymi, kad nepripažintas kapitalo prieaugis, gautas atlikus restruktūrizaciją pagal Įstatyminį dekretą Nr. 358/1997, buvo „laisvai išdalinamas kapitalo prieaugis“, kadangi galėjo būti išdalytas akcininkams be jokio papildomo įmonės apmokestinimo, o pagal Įstatymą Nr. 218/1990 tiek įgyjančiosios, tiek perleidžiančiosios įstaigos gautas kapitalo prieaugis yra „užšaldytas kapitalo prieaugis“ iki jo išdalinimo atitinkamiems akcininkams.

(74) Suinteresuotųjų šalių nuomone, atskirų mokesčių schemų, taikytų kapitalo prieaugiui, gautam dviem skirtingomis situacijomis, skyrimas yra patvirtintas ir Italijos Finansų ministerijos rezoliucijoje Nr. 82/2000 esančios interpretacijos ([16]), kuria mokesčių institucijos pripažino, kad perleisto veiklos padalinio tikrosios vertės rinkoje ir jo mokestinės vertės skirtumas nėra pagrindas apmokestinti kapitalo prieaugį, susijusį su perleidimu pagal mokestinio neutralumo schemą, kadangi nei perleidžiančioji, nei įgyjančioji įstaiga nesuvienodina mokestinės vertės su rinkos verte. Be to, rezoliucijoje prieinama prie išvados, kad perleidžiant veiklos padalinį gautas skirtumas yra svarbus grynai tik apskaitos atžvilgiu iki kol šio padalinio turtas bus iš tikrųjų parduotas, o „užšaldytas kapitalo prieaugis“ galės būti išdalytas akcininkams be jokios mokestinės prievolės bendrovei. Iš kitos pusės, Įstatymo Nr. 218/1990 7 straipsnio 2 dalyje yra aiškiai numatyta, kad apskaitinės vertės skirtumas, susidaręs iš perleidimo pagal dalinio mokestinio neutralumo schemą, restruktūrizavus nagrinėjamas kredito įstaigas, turi būti apmokestintas ne tik tuo atveju, jei kapitalo prieaugis yra parduodamas, bet ir jei kapitalo prieaugis yra išdalijamas akcininkams.

(75) Pagal suinteresuotųjų šalių pastabas faktą, jog įstatymais Nr. 342/2000 ir Nr. 448/2001 nustatyti mokesčių tarifai korekcijai 2000 m. ir 2001 m. buvo vienodi tiek kredito įstaigų restruktūrizacijai, tiek kitų įmonių restruktūrizacijai, o 2003 m. korekcijos tarifai buvo akivaizdžiai palankesni bankams, gali paaiškinti daliniai pakeitimai, padaryti 2003 m. pelno mokesčio reforma, kuria buvo pakeista mokesčio kredito apmokestinimo schema atleidžiant dividendus nuo mokesčių 95 % tam, kad nebūtų jų dvigubo ekonominio apmokestinimo.

([14]) Žr. pirmiau minėto sprendimo 32 punktą (OL L 184, 2002 7 13, p. 27).

([15]) Žr. pirmiau minėto pranešimo 3.2.1 punktą (OL C 328, 1996 11 1, p. 23).

([16]) 2000 m. birželio 6 d. rezoliucija Nr. 82/E-67004, prieinama Italijos finansų ministerijos mokesčių duomenų bazėje (*Mokestinės dokumentacijos tarnyba*) šiuo elektroniniu adresu: http://dt.finanze.it/doctrib/PDF/Documento.pdf?Request=0&DocumentID=1400000820000606FIN110000006700400&Info=1,0,0

(76) Be to, suinteresuotųjų šalių teigimu, restruktūrizuotos įmonės skirtingai nuo restruktūrizuotų kredito įstaigų galėjo išdalyti savo senąjį kapitalo prieaugį, nemokėdamos jokio pelno mokesčio, tačiau su juo susiję dividendai, remiantis apmokestinimo schema, taikyta iki 2003 m. gruodžio 31 d., būtų apmokestinti atskirai jų gavėjui akcininkui. Tuo atveju, jei būtų sumokėtas pakaitinis pelno mokestis siekiant pripažinti kapitalo prieaugį mokestiniais tikslais (kaip įvyko 2000 m. ir 2001 m. mokesčių korekcijos schemoms), sumokėtas mokestis būtų buvęs kaip mokesčio kreditas sumai, kurią akcininkas sumoka išdalinant susijusius dividendus. Taigi pagal ankstesnę apmokestinimo schemą akcininko mokestis būtų, bet kokiu atveju, apėmęs prieš tai sumokėtą pelno mokestį ir taip suvienodinęs bet kokios korekcijos schemos mokestinius principus: tai savo ruožtu būtų buvęs to paties pakaitinio mokesčio tarifo taikymo tiek restruktūrizuotoms kredito įstaigoms, tiek kitoms tuo metu restruktūrizuotoms įmonėms pateisinimas.

(77) Situacija būtų labai pasikeitusi po 2003 m. gruodžio 31 d. įvedus 95 % dividendų atleidimo nuo mokesčių schemą, taikomą užšaldytam kapitalo prieaugiui iš restruktūrizacijos ir vėlesniam jų išdalinimui dividendų forma. Nuo 2004 m. mokestis už kapitalo prieaugį, gautą atlikus kitų bendrovių nei nagrinėjami bankai restruktūrizaciją ir po to išdalytą dividendų forma, būtų taikytas tik 5 % kapitalo prieaugio, išdalyto dividendais, sudarydamas šį vienintelį privalomą mokestį (tuo atveju, jei netaikomas joks pakaitinis mokestis), o restruktūrizuotų bankų gautam kapitalo prieaugiui būtų taikytas įprastinis pelno mokestis šio pelno išdalinimo atveju (taip pat tuo atveju, jei netaikomas pakaitinis mokestis). Siekdama atitaisyti šią nelygybę, Italijos įstatymų leidžiamoji valdžia įvedė Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalyje numatytą pakaitinį mokestį su nominaliuoju (sumažintu) tarifu, tokiu būdu pripažįstant tik nagrinėjamų restruktūrizuotų bankų užšaldytą kapitalo prieaugį ir neįtraukiant kapitalo prieaugio, užšaldyto pagal Įstatyminį dekretą Nr. 358/1997, kadangi pastarasis kartą išdalytas dividendais, bet kokiu atveju, būtų apmokestintas mažesniu mokesčiu (95 % gaunamų dividendų atleidžiami nuo mokesčių).

(78) Apibendrindamos suinteresuotosios šalys teigė, kad 2003 m. mokesčių korekcijos schema nesuteikė privalumo restruktūrizuotiems bankams: greičiau galima kalbėti apie priemonę, skirtą atstatyti lygybei tarp daug griežtesnės mokesčių korekcijos schemos, numatytos Įstatymu Nr. 218/1990 restruktūrizuotoms kredito įstaigoms, ir apskritai švelnesnės mokesčių atžvilgiu schemos, taikytos restruktūrizuotų bendrovių pagal bendro pobūdžio schemą, numatytą Įstatyminiu dekretu Nr. 358/1997, išdalintam kapitalo prieaugiui.

(79) Galiausiai, suinteresuotosios šalys pabrėžė, kad jeigu Komisija vis dėlto padarytų išvadą, kad Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalyje numatyta mokesčių korekcijos schema buvo suteiktas specialus pranašumas tik kredito įstaigoms, dalyvavusioms restruktūrizacijoje, įvykdytoje pagal Įstatymą Nr. 218/1990, tas pranašumas nebūtų lygus Komisijos preliminariai apskaičiuotajam, o tik skirtumui tarp sumokėto korekcijos mokesčio ir atskiro bei skirtingo mokesčio, mokėtino už atskirų nusidėvinčio ir nesidėvinčio turto vienetų naują įvertinimą pagal to paties Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 25 dalį. Šis skirtumas prilygtų atlikto naujo įvertinimo mokesčio daliai ir netgi turėtų būti sumažintas tokia mokesčio suma, kuri buvo permokėta už turto, kuris pardavus nėra kapitalo prieaugio apmokestinimo pagrindas, korekciją (turtas, kurio pardavimas lemia kapitalo prieaugį, atleistą nuo mokesčių).

6. **ĮVERTINIMAS**

6.1. **Valstybės pagalba pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį**

(80) Pagal nusistovėjusią Teismo praktiką [17] tam, kad priemonė būtų laikoma valstybės pagalba, ji turi atitikti visus EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus, t. turi būti suteikta valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių, turi suteikti pranašumą, kuris atrankiniu būdu palaikytų tam tikras įmones arba gamybos rūšis be pateisinimų, susijusių su vidinės mokestinės schemos logika, ir galiausiai turi iškraipyti arba gali iškraipyti konkurenciją bei turi daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai.

Valstybiniai ištekliai

(81) Komisija laikosi nuomonės, kad nagrinėjama priemonė akivaizdžiai buvo finansuojama iš valstybinių išteklių, kadangi nominaliojo (sumažinto) pakaitinio mokesčio mokėjimas vietoj įprastinio pelno mokesčio už kapitalo prieaugį, pripažintą pagal Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalį, atitinka kitu atveju privalomo pelno mokesčio sumažinimą, padarant nuostolių viešiesiems finansams.

[17] Žr. ir 2006 m. sausio 10 d. Teismo sprendimą, byla C-222/04, *Ministero dell'Economia e delle Finanze prieš Cassa di Risparmio di F renze SpA, Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato e Cassa di Risparmio di San Miniato SpA,* Rink. 2006, p. I-00289, 129 punktas.

Atrankinio pranašumo buvimas

(82) Italijos valdžios institucijos ir suinteresuotosios šalys teigė, kad ankstesniuose sprendimuose: 2000/600/EB ([18]) dėl pagalbos, kurią Italija suteikė valstybiniams Sicilijos bankams *Banco di Sicilia* ir *Sicilcassa*, sąlyginio patvirtinimo ir 1999/288/EB ([19]) dėl pagalbos, kurią Italija suteikė *Banco di Napoli*, sąlyginio patvirtinimo, Komisija išnagrinėjo ir patvirtino dalinio mokestinio neutralumo schemą, numatytą Įstatymu Nr. 218/1990 ir priėjo prie išvados, jog ta priemonė nebuvo valstybės pagalba. Bet kokiu atveju, ir nagrinėjama schema nėra valstybės pagalba, kadangi buvo paprasčiausia minėtu Įstatymu Nr. 218/1990 nustatytos mokestinės užšaldymo schemos natūrali pasekmė.

(83) Įstatymo Nr. 218/1990 7 straipsnio 2 dalyje buvo nustatyta, kad turto ir akcijų perleidimams, atliktiems restruktūrizuojant bankininkystės sektorių, turi būti taikomas dalinis mokestinis neutralumas. Tai lėmė dalinį kapitalo prieaugio, gauto perleidus banko veiklos padalinį, nepripažinimą tiek perleidžiančiajai, tiek įgyjančiajai įstaigoms su sąlyga, kad perleistas turtas – veiklos padalinys – įgaus tokią pačią mokestinę vertę, kokią turėjo būdamas perleidžiančiosios įmonės nuosavybėje (perkelta mokestinė vertė), o šios perleidžiančiosios įmonės gautos akcijos taip pat įgaus tokią pačią mokestinę vertę kaip perleistas turtas (pakaitinė mokestinė vertė).

(84) Kadangi taikant šią schemą nebuvo registruotas išmainyto turto ir akcijų mokestinės vertės didėjimas, nebuvo suteikiamas ir pranašumas įmonėms, kurios dalyvavo restruktūrizacijoje, o po perleidimo gauto pelno apmokestinimas būdavo tik atidedamas laukiant jo pripažinimo mokestiniais tikslais ateityje (pavyzdžiui, įgyjančiajai įstaigai pardavus turtą arba perleidžiančiajai įmonei – akcijas). Kadangi nebuvo registruojamas apmokestinimo pagrindo padidėjimas nei perleidėjui, nei įsigyjančiam asmeniui, bendrovės pelno pripažinimo atidėjimas nenulėmė jokios pagalbos priemonės susidarymo.

(85) Mokesčio mokėjimo atidėjimas pagal Įstatymu Nr. 218/1990 numatytą schemą buvo be kita ko suderinamas su pagrindiniais bendrovių mokesčių principais, pagal kuriuos pajamų apmokestinimas yra taikytinas bet kokios bendrovės gautoms visoms pajamoms ir pelnui, tačiau gautas kapitalo prieaugis nebūdavo pripažįstamas mokestiniais tikslais, kadangi nebuvo registruojamas atitinkamas turto mokestinės vertės padidėjimas, taip kad mokesčio sumažinimas galėjo būti pritaikytas, bet kokiu atveju, vėliau.

(86) Atsižvelgdama į išdėstytus faktus, Komisija patvirtina savo pradinį įvertinimą, suformuluotą sprendime pradėti oficialią tyrimo procedūrą, vadinasi: a) taip, kaip 85 % kapitalo prieaugio, gauto taikant Įstatymu Nr. 218/1990 reglamentuojamas operacijas, nepripažinimas; b) taip ir kapitalo prieaugio, gauto taikant Įstatyminiu dekretu Nr. 358/1997 reglamentuojamas operacijas, nepripažinimas nėra valstybės pagalba, kadangi išmainyto turto mokestinė vertė išliko nepakitusi ([20]), o kapitalo prieaugiui mokestiniais tikslais nebuvo suteikta materiali forma, tad nebuvo suteiktas ir joks pranašumas. Kadangi gautas kapitalo prieaugis buvo užšaldytas, nebuvo įmanoma išdalyti susijusio pelno, negalėjo nusidėvėti, nuvertėti ar kitu būdu būti atskaitytas iš įmonės apmokestinamų pajamų. Bet kokiu atveju, Komisija daro išvadą, kad mokesčio atidėjimas, susijęs su taikytu mokestiniu neutralumu yra pateisinamas mokesčių schemos vidinės logikos ir nėra valstybės pagalba.

(87) Priešingai, Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalyje numatyta mokesčių korekcijos schema buvo suteikta teisė mokestinės vertės padidinimui, už kurią reiktų sumokėti įprastinį pelno mokestį, jei nebūtų specialaus pakaitinio mokesčio, kaip nagrinėjamasis. Komisija mano, kad kapitalo prieaugio apmokestinimo sumažinimui nacionalinė įstatymų leidžiamoji valdžia gali taikyti pakaitinį mokestį palankesniu tarifu palyginti su įprastiniu. Atsižvelgiant į tai, kad mokestis už pardavimą paprastai yra sumokamas iš karto, o perleisto turto apmokestinimo pagrindo padidėjimo mokestiniai privalumai pasitvirtina tik bėgant laikui – atskaitant jo periodišką nusidėvėjimą arba parduodant šį turtą – įprastas tokio pelno apmokestinimas iš esmės lemtų perleidžiančiosios ir įgyjančiosios įstaigų bendro grynojo mokesčio padidėjimą. Taigi pakaitinis mokestis žemesniu tarifu palyginti su įprastiniu kapitalo prieaugiui, gautam restruktūrizavus bendroves, galėtų būti pateisintas iš principo kaip techninė priemonė, skirta palengvinti kapitalo prieaugio pripažinimą mokestiniais tikslais.

([18]) OL L 256, 2000 10 10, p. 21.
([19]) OL L 116, 1999 5 4, p. 36.
([20]) Kai gauta vertė buvo pripažinta, pelnas buvo apmokestintas, kaip 15 % pelno, pripažinto vykdant operacijas, reglamentuojamas Įstatymu Nr. 218/1990.

(88) Vis dėlto panaši lengvatinė korekcija mokesčių atžvilgiu gali būti pateisinama tik, jei yra objektyviai taikytina tomis pačiomis sąlygomis visiems panašaus pobūdžio kapitalo prieaugio, gauto, pavyzdžiui, atlikus kitą restruktūrizaciją, kuriai netaikomas Įstatymas Nr. 218/1990, įskaitant restruktūrizaciją, susijusią su kitomis kredito įstaigomis, pripažinimams mokestiniais tikslais.

(89) Komisija laikosi nuomonės, kad Įstatymais Nr. 342/2000 ir Nr. 448/2001 numatytos korekcijos leido bendrovėms, susijusioms su Įstatymu Nr. 218/1990 ir Įstatyminiu dekretu Nr. 358/1997 reglamentuojama restruktūrizacija, pripažinti seniau gautą kapitalo prieaugį sumokant pakaitinį mokestį, vienodą visoms šioms įmonėms. Komisija daro išvadą, kad šios korekcijos buvo bendro pobūdžio mokesčių priemonės ir, kad pakaitinis mokestis, taikytas sumažintu tarifu palyginti su įprastiniu tuo metu taikytu pelno mokesčiu, nesuteikė nagrinėjamoms bendrovėms jokio konkurencinio pranašumo, kadangi buvo taikytas tomis pačiomis sąlygomis visoms bendrovėms, pasirinkusioms seniai gauto, bet laikinai nepripažinto kapitalo prieaugio pripažinimą pagal atitinkamas Įstatymo Nr. 218/1990 ir Įstatyminio dekreto Nr. 358/1997 nuostatas. Tad Komisija daro išvadą, kad šios korekcijos yra bendro pobūdžio mokesčių priemonės, pateisinamos mokesčių schemos logika, ir nėra valstybės pagalba.

(90) Priešingai, Komisija laikosi nuomonės, kad mokesčių korekcija, numatyta Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalimi, nėra bendro pobūdžio priemonė, kadangi yra taikytina išskirtinai kapitalo prieaugiui, tam tikrų kredito įstaigų gautam iš restruktūrizacijų, įvykdytų pagal Įstatymą Nr. 218/1990.

(91) Visų pirma, Komisija laikosi nuomonės, kad nagrinėjama mokesčių schema suteikė pranašumą, lygų skirtumui tarp realiai sumokėto mokesčio už turto vertės korekciją ir įprastinio mokesčio, kuris būtų sumokėtas, jei ta pati korekcija būtų įvykdyta neegzistuojant Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 daliai. Realus tam pelnui taikytinas 2004 m. tarifas būtų buvęs 37,25 % (sudarytas iš pelno mokesčio – 33 % ir vietinio gamybinės veiklos mokesčio – 4,25 %), o realiai sumokėtas pakaitinis mokestis buvo 9 % (neskaičiuojant atskaitos, gaunamos iš mokesčio mokėjimo atidėjimo).

(92) Be to, Komisijos atsižvelgia į faktą, kad pagal Įstatymą Nr. 350/2003 pakaitinis mokestis buvo sumokėtas trimis dalimis (50 % – 2004 m., 25 % – 2005 m. ir 25 % – 2006 m.) be palūkanų, o jei mokestis būtų taikytas neegzistuojant Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 daliai, būtų reikėję mokėti jį visą 2004 m. Taigi Komisija pažymi, kad realiai devynių nagrinėjamos schemos pagalbos gavėjų sumokėto mokesčio vertė, pakeista subsidijos ekvivalentu, siekia 185 505 996 EUR, o įprastinis mokestis būtų buvęs 771 991 022 EUR (37,25 % gauto pelno, lygūs daugiau nei 2 059 mln. EUR). Taigi skirtumas tarp įprastinio mokesčio ir realiai sumokėto mokesčio lygus 586 485 026 EUR.

(93) Komisija laikosi nuomonės, kad minėtas pranašumas iš tikrųjų buvo skirtas tik kredito įstaigoms, susijusioms su Įstatymu Nr. 218/1990 reglamentuojamomis operacijomis, o kitos kredito įstaigos ar kitos įmonės, susijusios su analogiškomis restruktūrizacijos operacijomis, įvykdytomis pagal Įstatyminį dekretą Nr. 358/1997, negalėjo pasinaudoti ta pačia mokesčių korekcijos schema ir jos suteikiamomis palankiomis sąlygomis.

(94) Italijos valdžios institucijos ir suinteresuotosios šalys pažymėjo, kad nė vienas iš devynių pagalbos gavėjų nebūtų atlikęs savo turto vertės korekcijos, jei, tai darant, būtų apmokestintas įprastu pelno mokesčiu už pripažintą kapitalo prieaugį. Be to, pagal Italijos valdžios institucijų pateiktus paaiškinimus kitos įmonės, kurioms nebuvo taikomos restruktūrizacijos remiantis Įstatymu Nr. 218/1990, galėjo pasinaudoti Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 25 dalimi numatyta numanoma korekcijos mokesčių tikslais schema pagal bendrą tvarką, iš esmės atitinkančią Įstatymo Nr. 342/2000 17 straipsnyje numatytąją.

(95) Italijos valdžios institucijos ir suinteresuotosios šalys laikosi nuomonės, kad norint teisingai apskaičiuoti nagrinėjamą pranašumą, būtina atsižvelgti į mokesčius, sumokėtus atliekant pradinius perleidimus, t. kai galiojo Įstatymas Nr. 218/1990, pagal bendrą tarifą, viršijantį 40 %. Šis bendras realus kapitalo prieaugio apmokestinimas 1990 m. ir 2004 m. būtų žymiai didesnis už bendrą korekcijų tarifą, taikytą 2000 m., todėl nebuvo sudarytas joks pranašumas.

(96) Vis dėlto Komisija patvirtina, kad Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 25 dalimi numatyta schema nėra mokesčių korekcija, skirta nepritaikytoms vertėms, susijusioms su mokesčių atžvilgiu neutralia restruktūrizacija, o greičiau naujo įvertinimo mokestiniais tikslais schema, kuri leido nematomo kapitalo prieaugio realizaciją, priderinant turimo įmonės gavėjos turto mokestinę vertę prie jo dabartinės vertės. Jos teigimu, dvi schemos nėra panašios; taip pat ji laikosi nuomonės, kad naujo įvertinimo mokesčių tikslais schema, numatyta Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 25 dalyje, neprilygsta mokesčių korekcijos schemai, numatytai to paties įstatymo 2 straipsnio 26 dalyje, atsižvelgiant į skirtumą tarp legalių pakaitinių mokesčių tarifų, numatytų šiose dviejose schemose.

(97) Bet kokiu atveju, Komisija daro išvadą, kad įmonės, atlikusios savo turto vertės korekciją pagal Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalį, pasinaudojo specialiu pranašumu, susidarančiu iš skirtumo tarp mokesčio pripažintam pelnui įprastinio tarifo ir to paties pelno specialaus pakaitinio mokesčio tarifo.

(98) Suinteresuotosios šalys nesutiko, kad pakaitinio mokesčio mažesnis nei įprasta tarifas, numatytas Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalyje nėra atrankinis, nes buvo pagrindžiamas specialiais teisiniais ir faktiniais kapitalo prieaugio, gauto atlikus restruktūrizaciją pagal Įstatymą Nr. 218/1990, apmokestinimo elementais. Be to, tvirtino, kad praėjus visiems šiems metams Italija negalėtų teisėtai apmokestinti to kapitalo prieaugio kaip prieaugio, gauto iš kitų įmonių restruktūrizacijos.

(99) Komisija atsižvelgia į faktą, kad pagal Įstatymą Nr. 218/1990 įvykdytai restruktūrizacijai buvo numatytos specialios sąlygos ir nuostatos, skirtos atlikus restruktūrizaciją gauto kapitalo prieaugio pripažinimo mokesčių tikslais atidėjimui, kaip yra paskelbta ir minėtoje Italijos finansų ministerijos rezoliucijoje. Nepaisant to, Komisija laikosi nuomonės, kad dalinio mokestinio neutralumo schema, numatyta Įstatyme Nr. 218/1990, iš esmės atitinka visiško mokestinio neutralumo schemą, numatytą Įstatyminiame dekrete Nr. 358/1997 tiek, kiek jos susijusios su gautu, bet mokestiniais tikslais nepripažintu kapitalo prieaugiu. Kadangi dvi situacijos faktiškai yra panašios, įstatymų leidžiamoji valdžia turėjo jas traktuoti vienodai, kai 2003 m. nurodė mokesčių tikslais pripažinti užšaldyto kapitalo prieaugį.

(100) Be to, Komisija laikosi nuomonės, kad mažesnio mokesčio tarifo taikymas negali būti laikoma vien kapitalo prieaugio, gauto atlikus Įstatyme Nr. 218/1990 numatytą bankininkystės sektoriaus restruktūrizaciją ir dividendais išdalyto akcininkams, griežtesnio apmokestinimo, palyginti su kapitalo prieaugio, gauto atlikus kitą restruktūrizaciją pagal mokestinio neutralumo schemą ir išdalyto dividendais, apmokestinimu, kompensacija, kaip teigiama minėtoje rezoliucijoje. Negalima pritarti panašiam teiginiui, kadangi skirtingų pakaitinių mokesčių kapitalo prieaugiui taikymas negali būti visada pagrindžiamas skirtingomis mokestinėmis prievolėmis, taikomomis tuo atveju, kai užšaldytas kapitalo prieaugis yra išdalinamas dividendais. Todėl Komisija teigia, kad priimti panašų pateisinimą prilygtų leisti realiai skirtingų pelno mokesčio tarifų taikymą tam tikroms įmonėms tik todėl, kad šios dalyvavo tam tikroje valstybės remiamoje restruktūrizacijoje.

(101) Komisija laikosi nuomonės, kad mokestinis pranašumas, gautas iš Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalyje numatytos mokesčių tikslais atliekamos korekcijos schemos taikymo, negali būti laikomas menko dydžio, t. *de minimis*. Iš tikrųjų nustatydama pagalbos buvimą Komisija privalo palyginti nominalųjį (sumažintą) mokestį, taikytą remiantis šia schema, ir mokestį, kuris būtų taikytas tuo atveju, jei kredito įstaigos – pagalbos gavėjai – būtų koregavusios savo turto apmokestinimo pagrindą ir dalinusios savo akcininkams kapitalo prieaugį, gautą pagal šią mokesčių korekciją, negalėdamos pasinaudoti minėta schema.

(102) Be to, Komisija laikosi nuomonės, kad tariamas valstybės suteikto finansinio pranašumo menkumas nėra pakankama priežastis šio pranašumo nelaikyti valstybės pagalba. Taip pat Komisija teigia, kad neįmanoma remtis *de minimis* išimtimi, numatyta 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1998/2006 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo mažesnės svarbos pagalbai (*de minimis*) ([21]), kadangi nagrinėjama priemonė nėra skaidri pagalba, kaip reikalaujama šiame reglamente, ir Italijos valdžios institucijos neprisiderino prie tame pačiame reglamente numatytų sąlygų.

([21]) OL L 379, 2006 12 28, p. 5.

Schemos pobūdžio pateisinimas

(103) Italijos valdžios institucijų ir suinteresuotųjų šalių teigimu, Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalyje numatyta korekcijos schema yra pagrindžiama išskirtinėmis bankininkystės sektoriaus savybėmis, ir dėl šios priežasties ji nėra valstybės pagalba.

(104) Pagal nusistovėjusią teismo praktiką mokestinė priemonė yra atrankinė tik tuomet, jei juridiniu ir faktiniu atžvilgiu, atsižvelgiant į mokesčių schemos nustatytus tikslus ([22]), panašioms situacijoms sudaro nepateisinamos diskriminacijos sąlygas, o „pranašumo buvimas pagal Sutarties 87 straipsnio 1 dalį negali būti automatiškai pripažįstamas tik dėl skirtingo susijusių įmonių traktavimo“. ([23])

(105) Komisija laikosi nuomonės, kad aptariama schema nėra bendros schemos pritaikymas prie išskirtinių bankininkystės sektoriaus ypatybių, o greičiau sudaro atrankinį pranašumą, kuris daro teigiamą poveikį kai kurių įmonių, t. kredito įstaigų, dalyvaujančių tam tikros rūšies restruktūrizacijoje, konkurencingumui.

(106) Be to, Italijos valdžios institucijos teigia, kad nagrinėjama schema yra grynas Įstatymu Nr. 342/2000 įvestos schemos pataisymas, kuri nesudarė valstybės pagalbos, kadangi buvo taikoma pelnui, gautam iš bet kokio tipo įmonių restruktūrizacijos. Įstatyme Nr. 350/2003 numatyta schema turėtų būti palyginta su Įstatyme Nr. 342/2000 numatyta schema ir, Italijos teigimu, nebūtų gautas joks papildomas pranašumas. Kaip pirmiau paaiškinta, Komisija nepritaria šiam požiūriui, kadangi korekcijos pagal Įstatymą Nr. 350/2003 taikymas yra labiau apribotas palyginti su bendro pobūdžio korekcija, numatyta Įstatymu Nr. 342/2000.

(107) Atsižvelgdama į pirmiau išdėstytus faktus, Komisija priėjo prie išvados, kad kai kurioms kredito įstaigoms remiantis Įstatymu Nr. 350/2003 suteiktas pranašumas, kurio esmė – specialaus pakaitinio mokesčio vietoj įprastinio mokesčio tarifo taikymas pelnui, gautam iš tam tikrų turto perleidimų, yra specialus pranašumas ir nėra pateisinamas mokesčių schemos pobūdžiu.

Konkurencijos iškraipymas ir poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai

(108) Pagal nusistovėjusią Teismo praktiką ([24]) tam, kad priemonė iškreiptų konkurenciją, pakanka to, kad pagalbos gavėjas konkuruotų su kitomis įmonėmis konkurencijai atvirose rinkose. Be to, priemonė daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai, kai valstybės suteikta finansinė pagalba sustiprina įmonės pozicijas kitų įmonių, dalyvaujančių Bendrijos vidaus konkurencijoje, atžvilgiu ([25]).

(109) Komisija laikosi nuomonės, kad didelė pagalbos suma iš tikrųjų prisidėjo prie pagalbos gavėjų, priklausančių bankininkystės sektoriui ir konkuruojančių liberalizuotoje, konkurencijai atviroje finansinių paslaugų rinkoje su kitomis įmonėmis, teikiančiomis paslaugas Bendrijos viduje, finansinių pozicijų sustiprinimo.

(110) Be to, Komisija laikosi nuomonės, kad suteiktas pranašumas nagrinėjamoms kredito įstaigoms dabartiniame konsolidacijos galimybių Italijos bankininkystės sektoriuje kontekste gali iškraipyti konkurenciją. Faktas, kad tam tikros Italijos kredito įstaigos padengė savo mokestį, susijusį su jų turto nematomu kapitalo prieaugiu, įrašytu į jų apskaitą, sumokėdamos nominaliojo (sumažinto) dydžio mokestį, gali padidinti šių kredito įstaigų pajėgumą pritraukti kapitalą bei jų ekonominę vertę potencialių investuotojų ar įsigyjančių asmenų akyse. Komisijos nuomone, pranašumas, nustatytas nagrinėjamoje mokesčių schemoje, gali sukelti neteisėtą Italijos bankininkystės sektoriaus įmonių pirkimų rinkos iškreipimą.

6.2. **Suderinamumas**

(111) Tiek, kiek nagrinėjama schema yra valstybės pagalba pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį, jos suderinamumas turi būti įvertintas atsižvelgiant į EB sutarties 87 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytas leidžiančias nukrypti nuostatas. Nei Italijos valdžios institucijos, nei suinteresuotosios šalys nepateikė specialių argumentų, kad šiam atvejui būtų taikoma kuri nors iš pirmiau minėtų nukrypti leidžiančių nuostatų.

(112) EB sutarties 87 straipsnio 2 dalyje numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos, susijusios su socialinio pobūdžio pagalba, suteikta individualiems vartotojams, su pagalba, skirta gaivalinių nelaimių ar kitų nepaprastų įvykių padarytai žalai atlyginti ir su pagalba, teikiama tam tikriems Vokietijos Federacinės Respublikos regionams, netaikomos nagrinėjamam atvejui.

([22]) 2001 m. lapkričio 8 d. sprendimas, Byla C-143/99, *Adria-Wien Pipeline GmbH e Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke GmbH prieš Finanzlandesdirektion für Kärnten*. Rink. 2001, p. I-8365.

([23]) 2001 m. lapkričio 22 d. sprendimas, Byla C-53/00, *Ferring prieš ACOSS*. Rink. 2001, p. I-9067, 17 punktas.

([24]) Pirmosios instancijos teismo sprendimas byloje T-214/95, *Het Vlaamse Gewest prieš Komisiją*. Rink. 1998, p. II-717.

([25]) Teisingumo Teismo sprendimas byloje 730/79, *Philip Morris prieš Komisiją*. Rink. 1980, p. 2671, 11 punktas.

(113) EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies a punkte numatyta išimtimi leidžiama teikti pagalbą, skirtą skatinti regionų, kuriuose yra neįprastai žemas gyvenimo lygis arba didelis nedarbas, ekonominę plėtrą: tačiau ji negali būti taikoma nagrinėjamam atvejui, kadangi pagalba neskatina šiomis savybėmis pasižyminčių Italijos regionų ekonominės plėtros.

(114) Schema negali būti laikoma bendriems Europos interesams svarbiu projektu ar pagalba, skirta dideliems valstybės narės ekonominiams sutrikimams pašalinti, kaip numatyta EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies b punkte, taip pat ja nesiekiama remti kultūros ir paveldo išsaugojimo, kaip numatyta EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies d punkte.

(115) Galiausiai, schemą reikia ištirti atsižvelgiant į EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą, kuriuo leidžiama pagalba, skirta palengvinti tam tikros ekonominės veiklos rūšių ar regionų plėtrą, bet tik, jei tai neiškraipo prekybos sąlygų taip, kad būtų prieštaraujama bendrajam interesui. Šiuo atžvilgiu reikia visų pirma pabrėžti, kad nagrinėjama pagalba nėra suderinama su jokia schema ar gairėmis, apibrėžiančiomis tam tikrų pagalbos rūšių suderinamumo su bendrąja rinka kriterijus. Ji neatitinka tuo metu galiojusių Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti ([26]). Antra, kadangi mokestinis pranašumas buvo suteiktas vėliau nei jau įvykusios operacijos, negalima laikyti, kad jis realiai padarė būtiną skatinamąjį poveikį šios leidžiančios nukrypti nuostatos taikymui pateisinti.

(116) Komisijos nuomone, nagrinėjama mokesčių schema sumažino mokestines kredito įstaigų, pagalbos gavėjų, prievoles, kurias įprastai aprašyto tipo restruktūrizacijos atveju jos būtų turėjusios padengti, ir dėl to turi būti laikoma pagalba veiklai. Ši pagalba negali būti laikoma suderinama su bendrąja rinka, kadangi neskatina jokios ekonominės veiklos rūšies ar regiono plėtros, ir nėra apibrėžta laike, atitinkamai mažėjimo arba proporcinga tvarka reikalingam specialių ekonominių sutrikimų atstatymui.

(117) Taigi Komisija priėjo prie išvados, kad nagrinėjama schema nėra suderinam su bendrąja rinka.

([26]) OL C 288, 1999 1 9, p. 2.

6.3. **Išieškojimas**

(118) Kadangi pagalbos schema buvo vykdoma nesulaukus preliminaraus Komisijos leidimo, reikėtų pradėti išieškojimą remiantis 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999 dėl EB sutarties 93 straipsnio taikymo tvarkos ([27]) 14 straipsniu. Vis dėlto atsižvelgdama į praktiką, susijusią su tam tikromis mokesčių pagalbos schemomis ([28]), Komisija laikosi nuomonės, kad išieškojimas privalo būti taikomas tik neatitinkančiai mokesčio sumai palyginti su suma, kurią pagalbos gavėjas būtų sumokėjęs pasinaudodamas kitomis tuo metu galiojusiomis mokesčių schemomis. Komisijos nuomone, nagrinėjamu atveju alternatyvios Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 25 dalimi numatytos naujo įvertinimo mokesčių tikslais schemos taikymas nėra grynai hipotetinis pasirinkimas, o greičiau logiška pasirinkimo galimybė, kuria galėjo pasinaudoti šie pagalbos gavėjai, pripažindami mokesčių tikslais savo turto tikrąją vertę ([29]).

(119) Reikia nepamiršti, kad Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 25 dalyje yra numatyta bendroji nuostata gauto pelno pripažinimui įmonėms, kurios nusprendė iš naujo įvertinti turtą, įrašytą į balansą 2002 m. gruodžio 31 d., pritaikant jo vertę prie to meto rinkos vertės už pakaitinį 19 % nusidėvinčio turto naujo įvertinimo atveju ir 15 % nesidėvinčio turto naujo įvertinimo atveju mokestį, mokėtiną trimis dalimis (50 % – 2004 m., 25 % – 2005 m. ir 25 % – 2006 m.). Ši bendro pobūdžio schema buvo taikoma ir kredito įstaigoms, kurioms buvo taikoma nagrinėjama restruktūrizacija. Net jei korekcijos ir nauji įvertinimai nėra sulyginamos operacijos, Komisija laikosi nuomonės, kad jei tuo metu nebūtų buvę galima pasinaudoti korekcijos schema, susijusios kredito įstaigos veikiausiai būtų pasirinkusios bendro pobūdžio naujo įvertinimo schemą, nustatytą Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 25 dalimi.

(120) Atsižvelgdama į pirmiau išdėstytus faktus, Komisija daro išvadą, kad pagalbos išieškojimas turi apsiriboti tik skirtumu tarp mokėtino mokesčio už naują turimo turto įvertinimą pagal Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 25 dalį (19 % nusidėvinčio turto naujo įvertinimo atveju ir 15 % nesidėvinčio turto naujo įvertinimo atveju, įprastai turimo kredito įstaigų, kurioms taikoma nagrinėjama restruktūrizacija) ir realiai sumokėto mokesčio pagal Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalį.

([27]) OL L 83, 1999 3 27, p. 1.

([28]) Žr. 2006 m. liepos 4 d. Komisijos sprendimo 2006/748/EB dėl Portugalijos vykdytos valstybės pagalbos C 30/04 (ex NN 34/04) VI skirsnį – Kapitalo prieaugio, gauto iš valstybinių įmonių tam tikrų vykdomų operacijų (sandorių), atleidimas nuo įmonių pelno mokesčio (OL L 307, 2006 11 7, p. 219).

([29]) Žr. 2005 m. gruodžio 15 d. Teismo sprendimo 113–119 punktus, byla C-148/04, *Unicredito Italiano SpA prieš Agenzia delle Entrate, Ufficio Genova 1*. Rink. 2005, p. I-11137.

7. **IŠVADOS**

(121) Komisija konstatuoja, kad Italija neteisėtai vykdė Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalį pažeisdama EB sutarties 87 straipsnio 3 dalį. Pagalbos schema nėra suderinama su bendrąja rinka.

(122) Reikia pradėti pagalbos išieškojimą tik nesumokėto mokesčio sumai palyginti su suma, kurią schemos pagalbos gavėjas būtų sumokėjęs, jei būtų pasinaudojęs kitomis tuo metu taikytomis mokesčių schemomis.

(123) Todėl reikalaujama grąžinti suma yra lygi tik skirtumui tarp mokesčio, kuris būtų sumokėtas pagal Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 25 dalį ir mokesčio, realiai sumokėto pagal to paties Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalį,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalyje nustatyta, kad Italijos taikyta leidžianti nukrypti nuo nuostatų mokesčių schema yra valstybės pagalba, kuri nėra suderinama su bendrąja rinka.

2 straipsnis

Italija panaikina 1 straipsnyje nurodytą priemonę.

3 straipsnis

1. Italija imasi visų būtinų priemonių, kad iš gavėjų susigrąžintų neteisėtą pagalbą, suteiktą taikant Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalyje numatytą pakaitinį mokestį, siekdama mokesčių tikslais pripažinti kapitalo prieaugį, gautą pagal Įstatymą Nr. 218/1990 įvykdžius restruktūrizaciją.

2. Išieškotina suma yra lygi tik mokesčio, kuris būtų sumokėtas, jei pagalbos gavėjui būtų taikyta mokesčių korekcijos schema pagal Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 25 dalį, ir mokesčio, faktiškai sumokėto pagal to paties Įstatymo Nr. 350/2003 2 straipsnio 26 dalį, skirtumui.

3. Susigrąžinimas vykdomas nedelsiant ir pagal nacionalinės teisės aktuose nustatytą tvarką, jei ta tvarka leidžia nedelsiant ir veiksmingai įgyvendinti šį sprendimą.

4. Į išieškotinas sumas įeina palūkanos, kurios skaičiuojamos nuo pagalbos suteikimo gavėjui iki jų faktinio išieškojimo dienos.

5. Palūkanos skaičiuojamos remiantis 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles, V skyriaus nuostatomis.

4 straipsnis

Per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą Italija praneša Komisijai apie planuojamas arba jau taikomas priemones, kurių reikia, kad būtų laikomasi sprendimo nuostatų. Ši informacija pranešama užpildant šio sprendimo I priede pateiktą anketą. Per keturis mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą Italija informuoja Komisiją apie priemones, kurių buvo imtasi šiam sprendimui įgyvendinti.

5 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Italijos Respublikai.

Priimta Briuselyje, 2008 m. kovo 11 d.

Komisijos vardu

Neelie KROES

Komisijos narė

I PRIEDAS

Informacija apie Komisijos sprendimo dėl Italijos taikytos valstybės pagalbos C 15/2007 (ex NN 20/2007) dėl mokestinių lengvatų tam tikroms restruktūrizuojamoms kredito įstaigoms įgyvendinimą

1. **Bendras pagalbos gavėjų skaičius ir bendra reikalaujamos grąžinti pagalbos suma**

1.1. Nurodykite, kaip bus apskaičiuota reikalaujamos grąžinti pagalbos suma atskiriems pagalbos gavėjams:

— kapitalas,

— palūkanos.

1.2. Nurodykite bendrą reikalaujamos grąžinti neteisėtai suteiktos pagalbos sumą taikant šią schemą (bruto subsidijos ekvivalentais, kainomis...):

1.3. Nurodykite bendrą pagalbos gavėjų skaičių, iš kurių turi būti išreikalauta neteisėtai suteikta pagalba taikant šią schemą:

2. **Pagalbai grąžinti planuojamos ir jau taikomos priemonės**

2.1. Nurodykite planuojamas ir jau taikomas priemones, skirtas tiesiogiai ir veiksmingai įvykdyti reikalavimą grąžinti pagalbą. Prireikus, nurodykite taikomų arba planuojamų priemonių teisinį pagrindą:

2.2. Nurodykite visiško pagalbos grąžinimo terminą:

3. **Informacija, susijusi su atskirais pagalbos gavėjais**

Toliau pateiktoje lentelėje nurodykite kiekvieno pagalbos gavėjo, iš kurio turi būti sugrąžinta neteisėtai suteikta pagalba taikant schemą, duomenis.

Pagalbos gavėjo identifikaciniai duomenys	Neteisėtai suteiktos pagalbos suma (*) Valiuta: …	Atlyginta suma (°) Valiuta: …

(*) Gavėjui suteiktos pagalbos suma (bruto pagalbos ekvivalentas, kainomis).
(°) Atlyginta suma (bruto), įskaitant palūkanas.